

Nan Inpagtek Apo Dios ken Juan

Maipanggep Isnan Libro

Nan inpailan Kristo ken Juan maipanggep isnan awnit ommat et naisolat isdin timpo ay napalpali-gatan nan mamati gapo isnan nangsolsolotanda ken Jesus. Nan kapatgan ay layden nan nangisolat ay ibaga et ta ipapipigsana nan nemnemda ta adida kalkalingkingan nan gawis ay namnamada ta siya di nan mangbadang ken daida ay mangitoltoloy ay mangsolot isnan patpatiyenda olay mapalpaligatanda.

Nan adoado ay wada isnan naay libro et nan inpail-ilan Apo Dios ken Juan ay wada nan kaiyaliganda am-in. Waay maawatan nan ipogaw isdin timpon Juan nan kayatda ay kanan ngem id wani naligaligat ay maawatan. Nadoblidobli ay naibagbaga nan naipagtek isna ngem nateketeken nan inikkana ay nangipagtek.

Olay naligat ay magtek nan am-in ay kayatna ay kanan ngem nalaka ay maawatan nan kapatgan ay ipailana et siya nan awnit mangkaanan Apo Dios isnan am-in ay mangbosboso ya mangap-apos ken siya. Ya nan esa pay et gapo ken Kristo awnit maligalowan is gawigawis nan am-in ay mamati ken siya ay adi mangtaytaynan isnan pammatida olay ngan nan ommat ken daida. Et makiteteteeda ken Apo Dios ay eng-enggana isnan balo ay batawa ay awnitna sapowen.

Nan wada isna:

Login nan solat 1:1-8

Nan damo ay naipaila ya nan pito ay solat isnan pito ay paggimongan di mamati 1:9-3:22

Nan nalololon ay papil ay wada nan pito ay pilkatna 4:1-8:1

Nan pito ay tanggoyob 8:2-11:19

Nan dragon ya nan dowa ay kaeegyat 12:1-13:18

Nan nateketeken ay napail-ila 14:1-15:8

Nan pito ay malakong ay liget Apo Dios 16:1-21

Nan nadadaelan id Babilonia ya nan naabakan nan am-in ay boson Apo Dios 17:1-20:10

Nan mangbanagan Apo Dios isnan am-in isnan kaodiyan ay agew 20:11-15

Nan mangpabalowan Apo Dios isnan am-in 21:1-22:5

Kombos nan solat 22:6-21

Nan Login Nan Solat

¹ Nan wada ay naisolat isnan liblo ay naay et nan inpagtek Jesu Kristo ken sak-en ay esay baana ay kangadan is Juan. Inpabagan Apo Dios ken Jesus tapno getken nan ipogawna nan nganngani ay ommat. Et siya nan inikkana tay inbaana nan esay anghelna ay mangipagtek is dana ken sak-en. ² Isonga insolatko nan am-in ay inpailana ken sak-en. Et siya dana nan osto ay kalin Apo Dios ay inpagtek Jesu Kristo ken sak-en. ³ Men-gasing nan mangibasa isnan naay ay naipagtek ay awnit ommat ta dengngen nan iib-ana ya men-gasing gedan nan mangidnge isnan naisolat isna. Tay adi mabayag dat ommat dana.

⁴⁻⁶ Nan mangipaw-itak isnan solat ay naay et omey isnan mamati ken Apo Dios ay mentetee

isnan pito ay ili ay tapin di ili isnan probinsiya ay Asia.

Sapay koma ta likliknaenyo nan gawis ay layad ya anos ya natalna ay nemnem ay magapgapo ken Apo Dios ya nan Ispiritona yas Jesu Kristo. Si Apo Dios et mawawawada ay maid logina wenno patenggana. Nan Ispiriton Apo Dios ay wada isnan sagangna et pito nan mangipailaana isnan panakabalin Apo Dios. Si Jesu Kristo et siya nan matalek ay mangpaneknek isnan maipanggep ken Apo Dios. Siya gedan nan damo ay natago kasin ay adi katkatey et siya gedan nan Apon am-in nan apo isnan naay ay batawa. Sapay koma ta siya nan madaydayaw ya mentoltolay ay enggana. Pilmi nan layadna ken datako. Sinakbotna datako isnan basbasol tako gapo isnan nateyana. Intapina datako isnan awnitna mentolayan et ninbalinena datako is mensilbilbi ken Amana ay Apo Dios ay kaneg nan ninsilbilbiyan nan papadin di Judio ken Apo Dios.

⁷ Nemnemen tako nan naay, tet-ewa ay awnit somagong si Jesus isna ay maikawit isnan liboo. Awnit ilaen nan am-in ay ipogaw siya. Olay din nangdoy-ok ken siya isnan nateyana et awnitda gedan ilaen. Awnit kasiaadawag am-in ay ipogaw isnan batawa gapo isnan egyatda ken siya. Tet-etet-ewa na.

⁸ Nan es-esa ay manakabalin ay Dios ay wawawawada ay maid logina wenno patenggana et kankanana en, “Sak-en nan nangwada isnan am-in ay wada et sak-en gedan nan awnit mangkombos isnan am-in.”

Nan Inpailan Jesu Kristo Ken Juan

⁹ Sak-en si Juan ay esay besatyoy ay mamati. Gapo isnan pammati tako et ib-ak dakayoy ay mang-an-anos isnan mapalpaligatan tako ya isnan maitapiyan tako ken Jesus isnan mentolayana. Nan inommat ken sak-en et insiyan nan adi mamati sak-en ay mangipaey ken sak-en id Patmos ay ili ay liniliwes di baybay. Inikkanda di gapo isnan nangibagbagaak isnan kankanan Apo Dios ya nan mait-itdo ay inpagtek Jesu Kristo. ¹⁰ Ngem isnan esay agew ay Domingo et kinapet nan Ispiriton Apo Dios sak-en daket dengngen nan napigsa ay kali isnan dodokogek ay kaneg tanggoyob. ¹¹ Kinwanina en, “Isolatmo nan awnitmo il-ilaen ya dengdengngen ta ipa-eymo isnan mamati ay madagdagop isnan naay ay pito ay ili; id Efeso, id Esmirna, id Pergamo, id Tiatira, id Sardis, id Filadelfia ya id Laodicea.”

¹² Idi ninligosak ay mang-ila isnan mangtoytoyoy ken sak-en daket ilaen nan pito ay balitok ay maigigwaan di silaw. ¹³ Isnan tetengaenda et wada nan kaneg ipogaw ay ninbabado is naisasagayad ya nangisasadley is nababalitokan ay galot. ¹⁴ Nan bookna et mapolapolaw ay kaneg nan kapolawan ay kapes. Et menkililimat nan matana ay kaneg apoy. ¹⁵ Nan sikina et mensilsilangda ay kaneg nataneg ay gambang ay nalaslalasilan. Nan kalina et kanega men-genggengaas is menpeypeyas ay dakkal ay danom. ¹⁶ Et wada nan pito ay talaw isnan kanawan ay ledengna et wada gedan nan bomalbala isnan topekna ay kaneg gamig ay dowan nan tademna ay napalipalid. Et somili nan angasna ay kaneg nan agew isnan kag-aw.

¹⁷ Isnan nang-ilaak ken siya et natokangak isnan sasagangena ay kanegak natey gapo isnan egyatko. Ngem danat ig-en nan makanawan ay ledengna ken sak-en ay mangwani en, “Adika om-egyat tay sak-en na. Sak-en nan nangwada isnan am-in ay wada et sak-en gedan nan mangkombos isnan am-in. ¹⁸ Matatatatagowak tay olay no nateyak id kasin ngem kasinak natago et mawawawadaak ay eng-enggana. Sak-en gedan nan kalebbeng isnan mateyan di ipogaw ya isnan pagbalodan nan ab-abiikda ay makwani en Hades. ¹⁹ Isonga isolatmo nan am-in ay ipailak ken sik-a ay om-ommat id wani ya nan om-ommat is kasin. ²⁰ Nan pito ay talaw ay ilaem isnan makanawan ay ledengko ya nan pito ay balitok ay maig-igwaan di silaw et ipagtekko ken sik-a nan kayatda ay kanan. Nan pito ay talaw et daida nan pito ay mangipangpango ya mangbanbantay isnan mamati issan deey ay pito ay ili. Nan pito abes ay maig-igwaan di silaw et daida nan mamati ay madagdagop ay mangdaydayaw ken Apo Dios issan pito ay ili.” Siya dana nan kalina ken sak-en.

2

Nan Pamagbaga Isnan Mamati Id Efeso

¹ Danat ibaga nan isolatko isnan mangipangpango isnan mamati id Efeso. Et kanana en, “Sak-en ay mamanggen isnan pito ay talaw isnan makanawan ay ledengko ya wawawawada isnan tangan di pito ay balitok ay maig-igwaan di silaw et siya na nan ibagak ken dakayo. ² Getkek

am-in nan ik-ikkanyo. Isonga getkek ay ipak-pakatyo ay mang-ik-ikkan isnan oblayo ay pala ken sak-en ya nan anosyo ay mangitpe isnan ligat. Getkek abes ay ad-adyanyo nan ngawi ay ipogaw tay pinanpaneknekanyo nan mangmangwani en apostolisda et getkenyo ay menkamkampotda. ³ Getkek gedan ay naanos kayo tay olay no mapal-paligatan kayo gapo isnan pammatiyo ken sak-en et adiyok dokdokogan nan pammatiyo.

⁴ Ngem wada nan adiyak layden ay ik-ikkanyo et siya na. Naat-atikan nan layadyo ken sak-en ay baken kaneg din damdamo. ⁵ Isonga nem-nemenyo pod kasin nan kaneg san layadyo is-din damo ta ibabawiyok nan ik-ikkanyo id wani ta solotenyok din inik-ikkanyo id kasin. Tay no adyanyo ay dokogan nan basbasolyo et awnitak omey dosaen dakayo ay mangkaan ken dakayo isnan lombeng ay menteanyo. ⁶ Ngem wada pay nan gawis ay ik-ikkanyo tay kaseselatyo nan ik-ikkan nan ipogaw ay makwani en Nikolaita ay mang-it-itdo isnan baken tet-ewa ay adiyak gedan layden.

⁷ No waday ingayo dakayot idnge pod nan ibag-bagan nan Ispiriton Apo Dios isnan mamati ay madagdagop ay mangdaydayaw ken sak-en is-nan il-ili. Kanana en, ‘Nan adi mangipalobos ay abaken Satanas siya et itedko nan kalebbengana ay mangan isnan begas di kaiw ay mang-ited is biyag ay maiwed patenggana ay tomotobo isnan kad-an Apo Dios.’ ”

Nan Pamagbaga Isnan Mamati Id Esmirna

⁸ Danat ibaga abes nan isolatko isnan mangipangpango isnan mamati id Esmirna. Kanana, “Sak-en ay nangwada isnan am-in ay wada ya mangkombos isnan am-in ya natey ay natago kasin et siya na nan ibagak ken dakayo. ⁹ Gegetkek nan napalpaligatanyo ya nan kakodokodoyo ngem nan katet-ewana et baknang kayo gapo isnan pammatiyo ken sak-en. Getkek gedan nan ngawi ay kankanan nan tap-in di Judio ay mang-ap-apos ken dakayo. Apedda kankanan en ipogaw Apo Dios daida gapo tay Judioda ngem nan tet-ewa et ipogaw Satanas daida tay adyanda ay mamati ken sak-en. ¹⁰ Isonga nan ibagak ken dakayo et adi kayo omegyat isnan nganngani ay mapaligatanyo. Tay nganngani ay padasen Satanas dakayo ay mangkaan koma isnan pammatiyo. Nan ikkana et awnitna ipabalod nan tap-ina ken dakayo. Mapaligatan kayo is simpoo ay agew. Ngem adiyoy dokdokogan nan pammatiyo ken sak-en ay olay no siya nan ikateyyo tapno awnitak ited ken dakayo nan gon-gonayo et siya nan biyag ay maid patenggana.

¹¹ No waday ingayo et idngeyo nan ibagbagan nan Ispiriton Apo Dios isnan mamati ay madagdagop ay mangdaydayaw ken sak-en isnan il-ili. Nan am-in ay adi mangipalobos ay abaken Satanas daida et adida maitapi ay madosa ay engenggana isnan makwani en maikadwa ay tetey.”

Nan Pamagbaga Isnan Mamati Id Pergamo

¹² Danat ibaga abes nan isolatko isnan mangipangpango isnan mamati id Pergamo. Kanana,

“Sak-en ay wada nan gamigna ay dowa nan tademna ay napalipalid et siya na nan ibagak ken dakayo. ¹³ Gegetkek nan makiteteanyo isnan kadan nan adoado ay mangdaydayaw ken Satanas. Ngem gawis tay daan kayo ay mangpatpateg ken sak-en. Olay isdin nangpateyan nan kailiyanyo ay baan Satanas ken Antipas ay nangipagpagtek ay ostoosto ken sak-en et egayyo dinokogan nan pammatiyo.

¹⁴ Ngem wada nan bassit ay adiyak layden ay ikkanyo tay wada ken dakayo nan mangsolsolot isdin initdon din si Balaam ken Balak id sangadom. Initdon Balaam nan ikkan Balak tasiyay bomasol koma nan an-ak Israel. Isonga inawisna daida ay mangan isnan makan ay naiboyag isnan sinang didios ya mamabai ya lomalaki. ¹⁵ Kaneg abes ken dakayo tay wada nan mangsolsolot isnan ngawi ay it-itdon di Nikolaita. ¹⁶ Isonga ibabawiyo nan basbasolyo tay no adiyoy, awnitak omey ay dagos ay mangidosa ken dakayo isnan kalik ay naiyalig is gamig ay bomalbala isnan topekko.

¹⁷ No waday ingayo et idngeyo nan ibagbagan nan Ispiriton Apo Dios isnan mamati ay madagdagop ay mangdaydayaw ken sak-en isnan il-ili. Nan adi mangipalobos ay abaken Satanas et awnitak agtan siya isnan makan ay makwani en manna ay adi maila id wani. Wasdin esa ken daida et agtak abes is polaw ay bato ay naisolatan nan balo ay ngadana ay kedeng nan mangdawat is mangtek.”

Nan Pamagbaga Isnan Mamati Id Tiatira

¹⁸ Danat ibaga abes nan isolatko isnan mangipangpango isnan mamati id Tiatira. Kanana, “Sak-en ay Anak Apo Dios ay menkililimat nan matana ay kaneg apoy ya mensilsileng nan sikina ay kaneg nalaslalawasan ay gambang et siya na nan ibagak ken dakayo. ¹⁹ Gegetkek nan ikikkanyo isonga getkek nan pammatiyo ken sak-en ya nan layadyo. Getkek gedan nan badangyo isnan iib-ayo ya nan anosyo isnan maligligatanyo. Getkek ay inmam-amed nan gawis ay ik-ikkanyo id wani mo isdin damo ay namatiyanyo.

²⁰ Ngem wada abes nan adiyak layden ken dakayo. Aytay dayon aped baybay-an nan ngawi ay ik-ikkan nan babai ay si Jezebel ay aped mangmangwani en mamadton Apo Dios siya? Tay gapo isnan it-itdona et aw-awisena nan mamati ken sak-en ta mamabaida ya lomalakida dadapay makikikan isnan makan ay naiboyag isnan sinang didios. ²¹ Nabayag ay sesesesed-ek di mangibabawiyana koma isnan ngawi ay ik-ikkana ngem adyana. ²² Isonga nan ikkak et awnitak agtan siya is dadama ay sakit et adi makabangon ya maitapi gedan ay masakit nan iib-ana ay nakiik-ikkan is ngawi. Siya di nan ikkak no adida dokogan nan maitaptapiyanda ken siya ay mangikkan is ngawi. ²³ Awnitak pateyen san deeyda ay nangsolsolot ken siya. Et siya dadi nan mangipaila isnan mamati ken sak-en isnan am-in ay ili ay gegetkek nan am-in ay wada isnan nemnem di ipogaw ya nan laylaydenda. Owen, nan awnitak isobalit isnan tonggal esa ken dakayo et nan kaneg nan inik-ikkanda.

²⁴⁻²⁵ Ngem nan tap-ina ken dakayo id issa

Tiatira et egayyo solsoloten san deeyday ngawi ay mait-itdo tay egayyo pay laeng solowen nan kananda en naoneg ay mait-itdo ay nagapo ken Satanas. Isonga ibagak ken dakayo en masapol ay itoltoloyyo ay mangpati isnan tet-ewa engganay somagongak kasin ken dakayo. Maiwed et ibagak is masapol ay ikkanyo ta adi omam-amed nan ligatyo.

²⁶⁻²⁸ Et nan adi mangipalobos ay abaken Satanas enggana isnan mateyana ay mang-an-anos ay mang-ik-ikkan isnan ipaikkak ken siya et awnitak ited ken siya nan kalebbengana ay makitolay ken sak-en isnan kailiili ay kaneg nan kalebbengak ay inyalin Ama ken sak-en. Mentolayda ay maid makaabak dadat dosaen nan mang-ik-ikkan is ngawi. Et nan kaidiligan nan ik-ikkanda ay mendosa et siya nan kaneg nan kagpakan nan banga no gepakem isnan landok. Awnitak ited abes ken daida nan gawigawis ay makwani en batakagan ay talaw isnan tan-o.

²⁹ No waday ingayo et idngeyo nan ibagbagan nan Ispiriton Apo Dios isnan mamati ay madagdagop ay mangdaydayaw ken sak-en isnan il-ili.”

3

Nan Pamagbaga Isnan Mamati Id Sardis

¹ Danat ibaga abes nan isolatko isnan mangipangpango isnan mamati id Sardis. Kanana, “Sak-en ay kad-an nan Ispiriton Apo Dios ay pito nan mailaan nan panakabalina ya manggegeen isnan pito ay talaw et siya na nan ibagak ken dakayo. Gegetkek nan ik-ikkanyo. Isonga getkek gedan ay

kankanan nan ipogaw en napigsa nan pammatiyo ken sak-en ngem baken kadi tet-ewa nodi kaneg kayo natey isnan kamam-aidan nan pammatiyo. ² Isonga ilaenyo ta papigsaenyo nan daan pay laeng ay pammatiyo esapay mamaiwed. Tay in-
ilak ay adi mapnek pay laeng si Apo Dios isnan pangiilaana ken dakayo. ³ Isonga nemnemenyo pod nan nait-itdo ken dakayo ay id-idngeyo id kasin. Ibabawiyo nan basbasolyo ta kasinyo tong-palen id wani. Tay no adiyoy ikkan di et omaliyak ay mangdosa ken dakayo. Kaneg nan ikkan nan mangakew nan omaliyak ay adi kagtek no tong-ona nan domatngana.

⁴ Ngem wada nan tap-ina ken dakayo id issa Sardis ay egay kakilot nan badoda. (Nan kayatna ay kanan et adida bomasbasol.) Awnit dakayo nan maitapi ken sak-en ay menbabado is polaw tay gawis nan ik-ikkanyo. ⁵ Et nan adi mangi-palobos ay abaken Satanas daida et daida nan awnit menbado is polaw et adiyak abes kaanen nan ngadanda isnan liblo ay listaan di ngadan nan am-in ay matatago ken Apo Dios ay eng-enggana. Nodi awnitak kanan isnan kad-an Ama ya nan aanghelna en daida nan osto ay ipogawko.

⁶ No waday ingayo et idngeyo nan ibagba-gan nan Ispiriton Apo Dios isnan mamati ay madagdagop ay mangdaydayaw ken sak-en isnan il-ili.”

Nan Pamagbaga Isnan Mamati Id Filadelfia

⁷ Danat ibaga abes nan isolatko isnan mangi-pangpango isnan mamati id Filadelfia. Kanana,

“Sak-en ay mangtongtongpal ken Apo Dios ya tetewa ay matalek isnan am-in et wada nan ibagak ken dakayo. Sak-en gedan nan nangbanes isnan lebbeng din si Ali David ay mentolay isnan am-in. Et mabalin ay ikkak nan am-in ay kayatko ay ikkan ay maiwed makasopla. ⁸ Siya na nan ibagak ken dakayo. Gegetkek am-in nan ik-ikkanyo. Getkek gedan ay at-atik et kedeng nan kabaelanyo ngem an-anosanyo kayet ay mang-ikkan isnan am-in ay inbagak ken dakayo ya egayyo is-isot ay papasolotko dakayo. Isonga wada nan kaneg segpan ay tinokabak ken dakayo et maiwed makailikep.

⁹ Dengngenyoy gedan nan naay. Nan ipogaw issa ay mangmangwani en ipogaw Apo Dios daida gapo tay Judioda et awnitak piliten daida ay omeйда ay menpalintomeng ken dakayo tasiyay getkenda ay dakayo nan laylaydek. Tay nan tetewa et ipogaw Satanas daida ay menkamkampot. ¹⁰ Ngem gapo tay tongtongpalenyoy nan inbagbak ken dakayo en an-anosanyoy nan am-in ay mapalpaligatanyoy gapo ken sak-en et isalakanko dakayo isnan kaeegyay ay ligat ay awnit omdan isnan bataway ay mangpaneknek isnan ogalin di am-in ay ipogaw.

¹¹ Dandaneyak omali isonga ipapasnekyoy nan pammatiyo ken sak-en ta maid manggowad isnan awnityoy ligalo ay awnitko ited. ¹² Tay nan adi mangipalobos ay abaken Satanas et ipasgepko siya ay adi makakakak-aan isnan kad-an Apo Dios. Menbalinek siya ay kanega tokod isnan Templon Apo Dios ay maid makakaan. Et awnitak imalka ken siya nan ngadan Apo Dios ya nan

ngadan di ilin Apo Dios ay makwani en balo ay Jerusalem ay awnit magapo ken Apo Dios id daya ya imalkak gedan ken siya nan balo ay ngadanko.

¹³ No waday ingayo et idngeyo nan ibagbagan nan Ispiriton Apo Dios isnan mamati ay madagdagop ay mangdaydayaw ken sak-en isnan il-ili.”

Nan Pamagbaga Isnan Mamati Id Laodicea

¹⁴ Danat ibaga abes nan isolatko isnan mangipangpango isnan mamati id Laodicea. Kanana, “Sak-en ay makwani en Tet-ewa tay matalekak ya am-in ay ipagtekko ay maipanggep ken Apo Dios et tet-etet-ewa et wada nan ibagak ken dakayo. Sak-en gedan nan nangipaboliwan Apo Dios isnan am-in ay wada. ¹⁵ Kanak en gegetkek nan am-in ay ik-ikkanyo. Isonga getkek abes ay kanegyo nan mentineng-an ay poos di danom tay adiyoy ap-aposen sak-en ngem adiyoy gedan solsoloten ay osto. Gag-awis no piliyenyo no ngan nan ikkanyo no osto ay mamati kayo wenno adi. ¹⁶ Ngem gapo tay kaneg nan midyo menpoos ay danom nan pammatiyo ken sak-en et awnitak itobba dakayo. ¹⁷ Kankananyo en maid polos kolangyo isnan am-in ay masapolyo isonga kananyo en baknang kayo. Ngem adiyoy getken ay nan tet-ewa et kokodokdo kayo ya kaseseg-ang kayo. Kanegyo nan ninlalabos ya kowap. ¹⁸ Isonga bagbagaak dakayo ta sak-en di omaliyanyo is omalaan is kaneg kapatgan ay balitok et siya nan osto ay pammati tasiyay tet-ewa ay bomaknang kayo. Omala kayo koma gedan is polaw ay bado ta adi kayo menlalabos ta makaan nan bainyo. Ya omala kayo

gedan is iyagasyo isnan matayo tasiyay makaila kayo kasin. ¹⁹ Am-in ay laylaydek et bagbagaak ya dosdosaek daida no ngawi nan ik-ikkanda tasiyay maitdowanda. Isonga ibabawiyo nan basbasolyo ta patiyenyo sak-en ay osto. ²⁰ Dengngeny, itatatakdegko isnan segpan nan kanegyo baey ay menkogkogkog. No waday mangdenge danat tokaban et songgepak et makiobongak ken siya.

²¹ Nan adi mangipalobos ay abaken Satanas daida et daida nan awnitak agtan is kalebbenganda ay makitokdo ken sak-en ay maitapi isnan kinangatok ay kaneg nan naitapiyak ken Ama isnan kinangatonan issan nang-abakak ken Satanas.

²² No waday ingayo et idngeyo nan ibagbagan nan Ispiriton Apo Dios isnan mamati ay madagdagop ay mangdaydayaw ken sak-en isnan il-ili.”

Siya dadi nan inpasolatna ken sak-en isnan ipogaw isnan pito ay ili.

4

Nan Kadadayaw Ay Mentoltolay Id Daya

¹ Nakwas pay di daket tamaangen id daya daket ilaen nan natokaban ay eneb. Daket dengngen kasin san kali ay dinngek issan damo ay kaneg nan kalin di tanggoyob ay mangmangwani en, “Omalika isna ta ipailak ken sik-a nan awnit om-mat.” ² Dat makanapet nan Ispiriton Apo Dios ken sak-en daket wada id daya. Daket ilan isdi nan tokdowan di ali ay wada nan tomotokdo. ³ Nan kaiilaana et mensilsilang ay kanega nan nangina ay bato ay makwani en haspe ya karnelia. Isnan tokdowana et liniliwes nan mensilsilang ay kaneg

batikaang ay bildi ay kaneg nan bildi ay bato ay makwani en esmeralda. ⁴ Nan tokdowana pay et liniliwes nan dowampoo ya epat ay ganaganagwis ay tokdowan et tomotokdo isdi nan dowampoo ya epat ay aamam-a ay nangato nan lebbengda et menbabadoda is polaw ya menkakalogongda is balitok ay kalogong di ali. ⁵ Magapgapo isnan kadan di mentoltolay nan kimat ya nan ninkapipigsa ay kido. Isnan sagangna et wada nan pito ay mapapasgedan ay silaw et daida nan mangipaila isnan pito ay kailaan nan panakabalin di es-esa ay Ispiriton Apo Dios. ⁶ Nan esa pay ay inilak isnan sagang di tokdowana et kanega anaanawa ay salming ay mensilsileng ay kaneg nan makwani en kristal.

Isnan sag-en nan kasolisolin nan tokdowan di ali et wada nan epat ay matatago ay winadan Apo Dios et nakikilop nan awakda is kamata-mata. ⁷ Nan omona et kaneg bolog is layon nan kaiilaana. Nan maikadwa et kaneg baka. Nan maikatlo et kaneg angas di ipogaw nan angasna. Nan maikap-at et kaneg labaan ay mentay-tayaw. ⁸ Am-inda et napapayakanda is sag-en-em et nakikilop nan ninsinombangil ay payakda is kamata-mata. Inagew ya linabi et adida isalsaldeng ay menkankanta ay mangmangwani en,

“Maiwed polos makaiso ken Apo Dios isnan kinangatona ya nan kinaostona. Mawawawawada siya ay maid logina wenno patenggana.”

⁹ Menkankanta san epat ay matatago ay mang-daydayaw isnan kinapateg san mentoltolay ay

mawawawada ay eng-enggana dadapay meniiyaman ken siya. Isnan menkankantaanda¹⁰ et makikankanta gedan san dowampoo ya epat ay aamam-a ay mangdaydayaw gedan isnan mawawada ay eng-enggana. Isnan mangdaydayawanda ken siya et menlokbobda dadapay kaanen nan kolonada ay balitok ay kanega kalogong di ali dadaet ippey isnan sagangna ay mangwani,

¹¹ “Sik-a nan Apomi ya Diosmi. Maibagayka ay madayaw ya maipangato gapo isnan dadama ay panakabalinmo tay sik-a nan nangwada isnan am-in ay wada. Owen, gapo isnan layadmo ay nangwada isnan am-in et naboliwda.”

5

Nan Nalololon Ay Papil Ya Nan Makwani En Kalnilo Ay Wada Nan Kalebbengana Ay Manglokat

¹ Nakwas di daket ilaen nan nalololon ay papil ay gegen-an san tomotokdo ay mentolay isnan makanawan ay ledengna. San papil et nasosolatan nan ninsinombangil ya napipilkatan is pito tasiyay adi malokatan. ² Daket ilaen abes nan napigsa ay anghel ay mangibibiyad isnan kalina ay mangmangwani en, “Sino nan maibagay ay manglatlat isnan naipipilkat ay papil ay naay ta lokatana?” ³ Ngem olay id daya wenno isnan batawa wenno isnan kad-an di natey et maiwed polos olay esa is dinatngana is wada nan kalebbengana ay manglokat isnan papil ta ilaena nan naisosolat isdi. ⁴ Isonga daket men-agaaga tay maiwed polos dinatngana is makalokat isnan

deey ay papil. ⁵ Ngem dat kanan nan esa issan deeyday aamam-a ken sak-en, “Adika pod men-ag-aga. Ilam, wada isna si Kristo ay nangadnan is Layon ay nagapo ken Juda ya apon abes din si Ali David. Siya nan nakaabak ken Satanas isonga kalebbengana ay manglatlat isnan pito ay naipipilkat ay papil ta bilagena san nalololon ay papil.”

⁶ Idi kinwanina di daket ilaen ay wada nan kanega anak di kalnilo ay tomatakdeg isnan kadan di tokdowan di ali ay linilikob san epat ay matatago ya san dowampoo ya epat ay aamam-a. San Kalnilo et kanega napatey id kasin tay wada nan kablatna. Wada nan pito ay sakgodna ya pito abes nan matana ay mangipaila isnan panakabalin nan Ispiriton Apo Dios ay mang-il-ila isnan am-in ay om-ommat isnan batawa. ⁷ Daet omey ay mang-ala isnan nalololon ay papil isnan makanawan ay ledeng san tomotokdo ay mentolay. ⁸ Isnan nang-alaana isdi dat menpangalokbob san epat ay matatago ya san dowampoo ya epat ay aamam-a ay kasikokotengteng isnan makwani en harpe ay mangdayaw isnan makwani en Kalnilo. Wada abes ken daida nan sag-es-a ay balitok ay malakong ay mapop-oowan di insinso. Nan kaiyaligan nan insinso et nan lol-owalon di kaipoipogaw Apo Dios. ⁹ Dadat kantaen nan balo ay kanta ay mangwani en,

“Kedkedengka is maibagay ay mang-ala isnan nalololon ay papil ya mangkaan isnan pilkatna. Tay napateyka et nan nateyam nan naisbot isnan basbasol di ipogaw ta waday menbalin is ipogaw Apo Dios isnan ma-

gapo isnan am-in ay ili ay natkenatken nan kalida ya kaiilaanda. ¹⁰ Intapim daida isnan mentoltolayan Apo Dios ya ninbalinem daida is mensilsilbi ken siya ay kaneg nan inik-ikkan di papadin di Judio ya awnitda mentolay isnan batawa.”

¹¹ Kasinak nintamaang daket ilaen nan kalibolibobo ay aanghel ay nangliluwes isnan tokdowan di mentolay ya san epat ay matatago ya san dowampoo ya epat ay aamam-a. ¹² Dadat ibibiyad nan kantada ay mangmangwani en,
 “Nan makwani en Kalnilo ay pinateyda et maibagay ay madayaw ya mapateg ya maipangato tay maiwed polos menkolangan nan kabaelana ya nan getkena ya nan kinagawisna.”

¹³ Dinngek gedan nan kantan di am-iam-in ay naboliw, nan wada id daya, isnan batawa, nan wada isnan baybay ya wada isnan kad-an di natey. Am-iam-in ay binoliw Apo Dios et menkankantada ay mangmangwani en,
 “Nan tomotokdo ay mentolay ya nan makwani en Kalnilo et daida nan kapigsaan isonga madaydayawda ya mapatpategda ya maipangangatoda ay eng-enggana.”

¹⁴ Dat songbatan san epat ay matatago et kananda en, “Tet-ewa am-in sa.” Dat kasin menpangalokbob san dowampoo ya epat ay aamam-a ay mangdayaw issan Kalnilo ya san Mentolay.

6

*Nan Nakaananan Di Enem Ay Naipipilkat Ay Papil
 Issan Nalololon Ay Papil*

¹ Daket ilaen san Kalnilo ay mangkaan isnan damo ay pilkat. Isnan nangkaanana daket dengngen nan napigsa ay kali ay kaneg kido ay kalin di esa issan epat ay matatago ay mangmangwani en, “Omalika et.” ² Daket ilaen ay bomalbala nan polaw ay kabayo ay wada nan mensasakay ay nananggen is pana ay igobatna. Dat wada nan mang-ited ken siya is kalogong ay singyal di mangabak. Dat omey makigobat ay mang-abak isnan am-in ay kagobatna.

³ Dat kaanen nan Kalnilo nan maikadwa ay pilkat isnan papil daket dengngen ay kanan san maikadwa ay matatago en, “Omalika et.” ⁴ Dat bomala nan men-gadandang ay kabayo. Nan mensasakay et inagtanda is andoando ay ispada ay mangipagtek isnan panakabalina ay mangipagobat isnan ipogaw isnan batawa ta menpinateyda.

⁵ Dat kaanen san Kalnilo nan maikatlo ay pilkat daket dengngen ay kanan nan maikatlo ay matatago en, “Omalika et.” Daket ilaen nan menngitit ay kabayo. Nan mensasakay et bibilalayena nan pagkilowan. ⁶ Daket dengngen nan kali ay nagapo issan kad-an di epat ay matatago ay mangwani en, “Awnit wada nan bitil isnan batawa isonga nan lagbon di ipogaw isnan sinagew et doway ay salmon ay bagas et kedeng wenno sinkasalop ay ginilling ay ballogo. Ngem adiyong panginnginaen nan mantika ya basi.”

⁷ Dat kaanen san Kalnilo san maikap-at ay pilkat daket dengngen ay kanan nan maikap-at ay matatago en, “Omalika et.” ⁸ Daket ilaen nan kabayo ay inmopsat. Nan ngadan nan mensasakay et Tetey et omon-onod ken siya si Hades

ay pangwanida isnan kad-an di natey. Naagtanda is kalebbenganda ay mangpatey isnan pagkap-at di ipogaw isnan batawa. Nan ikateyda et nan gobat, bitil, sakit ya nan atap ay aanimalis.

⁹ Dat kaanen san Kalnilo nan maikalima ay pilkat isnan papil. Daket ilaen nan maig-igwaan di maiboyboyag ken Apo Dios ay makwani en altar et wada isnan silokna nan ab-abiik di kaipoipogaw ay napatpatey gapo tay pinatpatida nan kalin Apo Dios ya gapo isnan nangipan-paneknekanda isnan tet-ewa ay maipanggep ken siya. ¹⁰ Inbobogawda ay mangwani en, “Manakabalin ay Dios, tet-ewa nan am-in ay kanam ya osto nan ik-ikkam. Isonga tongona pay di mangbanagam isnan ipogaw isnan batawa ta baesam nan nangpatey ken dakami?” ¹¹ Dadat maagtan am-in is polaw ay bado ya naibaga ken daida en omillengda pay is sin-awyan ta sed-enda nan am-in ay masapol ay mapatey ay bebsatda ay baan Apo Dios ay kaneg nan inpeseda.

¹² Daket ilaen kasin ay kaanen san Kalnilo nan maikan-em ay pilkat. Dat manawada nan napigsa ay yegyeg isnan batawa dat mabanolinget nan agew ay kaneg nan menngalilitit ay galot dapay gomadangdang nan bowan ay kaneg basa. ¹³ Dat matekdag nan katalatalaw isnan batawa ay kaneg nan kaapgasan nan egay kaom ay begas di molmola isnan napigsa ay dagem. ¹⁴ Dat mamaid nan daya ay kaneg papil is nalolon et maaton nan am-in ay bilbilig ya olay nan bilig gedan isnan tenggan di baybay. ¹⁵ Dat omegyat nan am-in ay ipogaw isnan batawa. Nan aali, nan tap-in di mentolay, nan aap-apon di sosoldado, nan babaknang, nan wada

nan kabaelanda ya nan am-in ay tap-in di ipogaw ay baa ya baken et enda nin-gago am-in isnan lil-iyang ya isnan natetengyaban ay batbato isnan bilbilig. ¹⁶ Dadat kasibobogaw ay mangmangwani isnan bilbilig ya isnan batbato, “Magday kayo koma ta gab-onanyo dakami ta adi mang-ila nan tomotokdo ay mentolay ya ta adimi liknaen nan liget nan makwani en Kalnilo. ¹⁷ Tay id wani nan inomdanan nan kaeegyat ay ligetda et maid polos makaitoled is mangsango isnan ligetda.”

7

Nan Sin-gasot Ya Epatpoo Ya Epat Ay Libo Ay Ipogaw

¹ Nakwas di daket ilaen nan epat ay anghel ay tomatakdeg ay nin-ang-anga isnan batawa ay mangseseyat isnan epat ay kagapowan di dagem ta maid omey is dagem isnan batawa ya baybay ya ta adi kaiwessawes nan kak-aiw. ² Daida nan inagtan Apo Dios is kabaelanda ay mangdadael isnan batawa ya baybay. Daket ilaen nan esay anghel ay nagapo isnan batog di balaan di agew ay mamanggen isnan pala malkan Apo Dios ay maleleng-agan. ³ Danat ibogaw issan epat ay anghel ay mangwani en, “Awni. Adiyu saksakiten nan batawa, baybay ya nan kak-aiw engganay malkaanmi nan kitkitong nan baan Apo Dios.” ⁴ Daket dengngen nan kabibilang nan namalkaan nan kitongda et sin-gasot ya epat poo ya epat ay libo. Nagapoda isnan simpoo ya doway ay an-ak din si Israel. ⁵⁻⁸ Et sagsisimpoo ya doway libo nan nagapo isnan tonggal esa ay kaapowan Israel

ay da Juda, Ruben, Gad, Aser, Neftali, Manases, Simeon, Levi, Isacar, Zabulon, Jose, yas Benjamin.

⁹ Idi mentamaangak kasin daket ilaen ay wada nan adoado ay ipogaw ay adi kabilang. Nagapoda isnan am-in ay ili isnan batawa ay nateketeken nan kalida ya kaiilaanda. Itatakdegda am-in isnan sagang nan mentolay ya nan makwani en Kalnilo et wasdin ninbadbado is polaw ay naisas-agayad ya wasdin nanggegeen is lamos ay mangipaila isnan gasingda. ¹⁰ Inbibiyadda ay mangmangwani en, “Maid teken is mangisalakan ken datako nodi nan Kalnilo et kedeng yas Apo Dios ay tomotokdo ay mentolay.” ¹¹ Am-in ay anghel et linikobda nan tokdowan di ali, san aamam-a ya san epat ay matatago. Dadat menpangalokbob issan sagang di tokdowan ay mangdayaw ken Apo Dios. ¹² Kananda en, “Tet-ewa nan naayda. Maibagay si Apo Dios ay madaydayaw ya maipangato ay eng-enggana. Men-iyaman tako ken siya tay maid polos menkolangan nan kabaelana ya nan getkena. Tet-ewa am-in dana.”

¹³ Dat sooten nan esa issan deeyday aamam-a ken sak-en en, “Ay getkem no sino nan ipogaw ay naayda ay nakabado is polaw ya into nan napowanda?”

¹⁴ Daket kanan, “Adiyak getken, apo. Waay sik-a nan mangtek.”

Danat kanan, “Da tona nan ipogaw ay mamati ay nangilasat isnan dadama ay ligat isnan batawa. Kanegda linabaan nan badoda isnan basan nan makwani en Kalnilo ta pomolaw ay maiyalig isnan naowasan nan basbasolda. ¹⁵ Isonga mente-teeda id wani isnan sagang di tokdowan Apo Dios

ta mensilsilbida isnan Templona ay inagew ya linabi. Et san tomotokdo ay mentolay et bantayana daida tay wada siya ay maitatapi ken daida. ¹⁶ Isonga adida polos kasin kaow-owat ya adida kasin kaew-ewew. Adida pay mapaligatan isnan kaeegyat ay agew ya mailisida isnan pilmi ay poos di kompolmi ¹⁷ tay nan Kalnilo ay wada isnan kad-an di tokdowan di ali et siya nan mangbanbantay ken daida ya siya nan mangipangpango ken daida isnan balaan di danom ay mang-ited is biyag ay maid patenggana. Et kaanen Apo Dios nan am-in ay seg-angda ta adida kasin men-ag-aga.” Siya dadi nan kinwanina.

8

Nan Nakaan Di Maikapito Issan Naipipilkat Ay Papil

¹ Idi kinaan nan makwani en Kalnilo nan maikapito ay pilkat isnan deey ay papil dat omneng am-in ay wada id daya is waay kagedwa ay olas. ² Daket ilaen nan pito ay anghel ay tomatakdeg isnan sagang Apo Dios dadat maagtan is sin-es-a ay tanggoyob. ³ Dat domateng nan esay anghel ay nananggen is balitok ay maipaypay-an di insinso dat omey tomakdeg isnan altar. Naagtan siya is adoado ay insinso ta maitapi isnan lol-owalon di kaipoipogaw Apo Dios danat poowan isnan balitok ay altar ay wada isnan sagang di tokdowan di ali. ⁴ Dat ngomato nan asok di insinso ay nagapo issan ginengen-an di anghel ay tomatakdeg isnan sagang Apo Dios ay maitapi isnan lol-owalon di ipogawna. ⁵ Inalan kasin san anghel san maipaypay-an di insinso

danat ponowen is gabbang isnan altar et ibkasna isnan batawa. Daet mawanada nan kaeegyat ay kimat ya napigsa ay kido dapay manayegyeg nan batawa.

Nan Inpabalan Nan Pito Ay Tanggoyob

⁶ Nakwas di dat mensagana san deeyday pito ay anghel ay mentanggoyob. ⁷ Nintanggoyob nan damo ay anghel dat omodan is dalalo ya apoy ay malalaokan is basa. Dat mapoowan nan pagkatlon nan batawa ya nan pagkatlon abes di kak-aiw ya am-in ay logam.

⁸ Idi nintanggoyob nan maikadwa ay anghel dat mawada nan kaneg dakkell ay bilig ay menbidbidang et naibkas isnan baybay. Dat menbalin nan pagkatlon di baybay is basa ⁹ isonga natey nan pagkatlon di matatago isnan baybay ya nalimon nan pagkatlon di bapapor ya bangbangka.

¹⁰ Idi nintanggoyob nan maikatlo ay anghel dat wada nan dakkell ay talaw ay menbidbidang ay kaneg silew ay maekdag ay nagapo id daya et ompa isnan pagkatlon nan am-in ay balaan di danom ya nan gin-ginawang. ¹¹ Menpait nan ngadan san deey ay talaw et pinmait nan pagkatlon di danom isnan batawa isonga natey nan adoado ay ipogaw ay nang-inom isnan deey ay danom.

¹² Idi nintanggoyob nan maikap-at ay anghel dat mapontaan nan pagkatlon di agew, nan pagkatlon di bowan ya nan pagkatlon di taltalaw. Isonga namaid nan pagkatlon di silawda. Et menbolinget isnan pagkatlon di kag-aw ya pagkatlon di labi.

¹³ Idi mentamaangak kasin daket ilaen nan labaan ay mentaytayaw id ngato ay mangibobogaw ay mangmangwani en, “Ay inayan tay amamed kaeegyat nan ommat pay isnan mentetee isnan batawa no mentanggoyob nan tolo pay ay anghel.”

9

¹ Dat mentanggoyob nan maikalima ay anghel. Daket ilaen nan esay talaw ay naekdag isnan batawa. Dat maagtan siya is tolbek di eneb di lengaw ay maid patenggan di kaad-adaemna. ² Danat lokatan nan lengaw dat bomala nan adoado ay asok ay kaneg asok di dakedake ay apoy et salinana nan agew. Isonga binmolinget nan batawa gapo isnan kaeegyat ay asok ay nagapo isnan lengaw. ³ Dat wada nan ipabalan nan asok ay kaneg kadodododon ay maiwakat isnan batawa et naagtanda is kabaelan ay mensinget nan obetda ay kaneg gayaman. ⁴ Ngem naibilin ken daida ay adida dadaelen nan loglogam ya nan kak-aiw nodi singtenda et kedeng nan ipogaw ay maid malkan nan kitongda ta kailasinanda isnan ipogaw Apo Dios. ⁵ Ngem egayda napalobosan ay mangpatey isnan deeyday ipogaw nodi apedda paligaten daida is limay bowan. Ya nan sakit nan singetda et kaneg nan kaeegyat ay singet di gayaman. ⁶ Issan deey ay mapalpaligatanda et kayat san deeyday ipogaw ay matey ngem adi kabalin.

⁷ Nan kaiilaan san deeyday kaneg dodon et kaneg kabayo ay nakasagana ay makigobat. Et wada nan kaneg balitok ay kolona isnan oloda.

Nan angasda et kaneg angas di ipogaw. ⁸ Nan bookda et andoando ay kaneg book di babai ya kaneg bab-an di layon nan bab-ada. ⁹ Et wada isnan pegaewda nan kaneg salida ay landok. Nan kalin di paypayakda et kaneg nan gogon di adoado ay kalisa ay omey makigobat. ¹⁰ Nan singten nan obetda et kaneg nan kaeegyay ay singten di gayaman isonga nan obetda nan isingsingetda isnan ipogaw isnan oneg di limay bowan. ¹¹ Et wada nan apoda ay siya gedan nan anghel ay apo isnan lengaw ay maid patenggan di kaad-adaemna. Nan ngadana isnan kalin di Judio et Abaddon ya isnan kalin di Griego et Apolion. Nan kayatna ay kanaan et mendadadael.

¹² Nakwas nan omon-ona isnan tolo ay kaeegyay ay ommat ngem wada pay nan doway ay omon-onod.

¹³ Dat mentanggoyob nan maikan-em ay anghel daket dengngen nan kali et kaneg nagapo isnan epat ay solin di balitok ay altar isnan sagang Apo Dios. ¹⁴ Kinwanin san kali isnan maikan-em ay anghel en, “Enka palobosan nan epat ay anghel ay nanag-od isnan sag-en di dakkal ay ginawang ay Eufrates.” ¹⁵ Danat omey palobosan daida tay naisaganada isnan naay ay osto ay tew-en ya bowan, agew ya olas ay enda mangpateyan isnan pagkatlon am-in di ipogaw. ¹⁶ Daket dengngen ay nan kabibilang di soldadoda ay mensasakay isnan kabayoda et dowampoo ay libo nan gropoda et sagsisimpoo ay libo isnan esay grupo.

¹⁷ Et siya na nan kaneg di kabkabayo ya nan mensasakay ay naipaila ken sak-en. Nan salidan di pegaewda et tolo nan kololda. Wada

nan men-gadangdang ay kaneg apoy, amarilyo ya asol ay kaneg nan asol ay batek ay makwani en sapiro. San deeyday kabayo et kaneg olon di layon nan oloda et bomalbala isnan topekda nan asok ya apoy ya nan menbidbidang ay kaneg libo. ¹⁸ Isonga dat matey nan pagkatlon di ipogaw isnan batawa gapo isnan asok, apoy ya libo ay bomalbala isnan topekda. ¹⁹ Et dowa nan kabaelan san deeyda ay kabayo ay mangpatey tay nan topekda nan ipateyda ya nan ikoda abes nan osalenda ay mangpaligat isnan ipogaw tay nan ikoda et kaneg oweg.

²⁰ Ngem nan nabay-an ay ipogaw ay egay natey isnan deey ay ligat et egayda polos tinaynan nan ngawi ay ik-ikkanda ay mangpatpati isnan didimonyo ay aanito ya nan apedda sinapsapo ay balitok, gambang, landok, bato ya kaiw ay sinang didiosda. Dapay nan deeyda ay sinang didios et adida polos makaila, makadnge ya makadaan. ²¹ Egayda gedan isaldeng nan ngawi ay ik-ikkanda ay menpatpatey ya mensapsapo isnan ib-ada ay ipogaw. Itoltoloyda gedan ay mangak-akew ya mamabai ya lomalaki.

10

Nan Banban-eg Ay Papil Ay Gegen-an Nan Anghel

¹ Nintamaangak kasin daket ilaen ay wada pay nan napigsapigsa ay anghel ay lomaylayog ay nago id daya. Kaneg nababadowan is liboo ya nabebedbedan is batikaang. Somili nan angasna

ay kaneg agew ya nan sikina et kaneg menbid-bidang is apoy. ² Gegen-ana nan banban-eg ay nabibilag ay solat. Isnan linmayogana danat igagatin nan kanawan ay sikina isnan baybay ya nan kanigid isnan lota. ³ Dat menbogaw et kaneg napigsa ay kalin di layon. Dat songbatan nan pito ay napigsa ay kido. ⁴ Daket isolat koma nan kinwanin nan kido ngem dat wada nan kali ay nagapo id daya ay mangmangwani, “Adim ipagpagtek nan kinwanin san pito ay kido. Adim isolat.”

⁵ San anghel ay inilak ay tomatakdeg isnan baybay ya lota et inpangatona nan kanawan ay ledengna. ⁶ Dat mensapata isnan ngadan Apo Dios ay adi katkatey ay nangboliw isnan daya, nan batawa, nan baybay ya nan am-in ay mentetee ken daida. Kinwanina en, “Maiwed et maiyawawniyana pay laeng ⁷ tay no mentanggoyob nan maikapito ay anghel et kewasen Apo Dios nan am-in ay ninemnemna ay maikkan ay kaneg din inbagana isdin bab-aana ay mamadtona id sang-adom ngem egay naipagtek isnan tap-in di ipogaw.”

⁸ Kinwanina di daket denggen kasin san kali ay nagapo id daya ay mangwani ken sak-en en, “Enka ta alaem san nabibilag ay solat ay gegen-an nan anghel ay tomatakdeg isnan baybay ya isnan lota.” ⁹ Isonga inmeyak isnan anghel daket ipaala san banban-eg ay papil. Danat kanan, “Alaem ta kanem. Nan tamtamna et mam-is ay kaneg dilo ngem no okmonem et awnitna pasakiten nan egesmo gapo isnan paitna.” ¹⁰ Isonga inalak san banban-eg ay papil ay gegen-ana daket kanen et mam-is ay kaneg dilo. Ngem idi inokmonko dat

somakit tet-ewa nan egesko. ¹¹ Dat maibaga ken sak-en nan kayat ay kanan san paitna. Kanana en, “Masapol ay kasinmo ibagbaga nan kaeegyay ay awnit ommat isnan aali ya nan ipogaw ay nagapo isnan nateketeken ay ili ay natkenatken nan kalida ya kaiilaanda.”

11

Nan Daway Tistigos Apo Dios

¹ Nakwas di dat wada nan mangiyali is pao ay pala lokod danapay ibaga en, “Enka lokoden nan Templon Apo Dios ya nan altar dakat bilangen abes nan mangdaydayaw ken siya isnan Templona. ² Ngem adim loklokoden nan pantew di Templo tay epdas naited isnan adi mati ken Apo Dios ta paasiasiyenda nan ilin Apo Dios is epatpoo ya daway bowan. ³ Ngem isnan deey ay epatpoo ya daway bowan ay sinlibo ya dowanggasot ya enempoo ay agew et siya gedan nan mangibaaak isnan daway tistigosko ay mangpaneknek ken sak-en. Et sako nan badoda ay mangipaila isnan menseseg-anganda gapo isnan om-ommat.”

⁴ San deey tistigos Apo Dios et daida nan nakwani id kasin en kaneg daway kaiw ay olivo ya daway silaw isnan sagang Apo Dios ay Apo isnan batawa. ⁵ Et no waday mangpadas ay mangikkan is ngawi ken daida et wada nan apoy ay bomala isnan topekda ay mangpoo ken daida. Et siya nan mapateyan nan bosoda. ⁶ Wada gedan nan kabaelanda ay mangipatiyagew ta adi omod-odan isnan mangibagbagaanda isnan inbagan Apo Dios ken

daida. Et wada abes nan kabaelanda ay mangipabalin isnan danom is basa. Ya wada gedan nan kabaelanda ay mangpaligat isnan kaipoipogaw is kompolmi ay ligat basta laydenda.

⁷ Idi nakwas san inbagbagan san doway tistigos Apo Dios dat bomala nan pilmi ay kaeegyat isnan lengaw ay maid patenggan di kaad-adaemna et sapeena daida. Danat pateyen san doway tistigos Apo Dios tay inabakna daida. ⁸⁻⁹ Dat baybay-an nan ipogaw nan awakda is tolo ay agew ya kagedwa isnan esay kalsan nan dakkell ay ili ay nailansaan met laeng nan Apo tako isnan kros. Nan deey ay ili et nakadwaan is ngadan ay Sodoma ya Egipto tay kaneg din ngawi ay naikkan issan deeyda ay ili nan maik-ikkan gedan isnan naay ay ili. Nan kaipoipogaw isnan am-in ay nateketeken ay ili isnan batawa et boyboyaenda nan awak san doway natey dadapay iyadi ay maikaob. ¹⁰ Tay men-galalasingda gapo isnan nateyan san doway ay mamadton Apo Dios tay dadama nan nangpalpaligatanda isnan kaipoipogaw isonga ninlalagsakda dadapay menpinakdaw.

¹¹ Ngem idi nakwas san tolo ay agew ya kagedwa dat tagowen kasin Apo Dios san doway dadat bomangon. Isonga am-in ay nang-ila et pilmi nan egyatda. ¹² Dat dengngen san doway ay mamadto nan napigsa ay kali ay nagapo id daya ay mangwani en, “Ngomato kayo isna.” Dat ilaen nan mangliliget issan doway ay makingatngatoda isnan liboo ay omey id daya. ¹³ Dat manayegyeg nan batawa is napigsa et madadael nan pagkasimpon san deey ay ili

dapay wada nan natey ay pitoy libo ay ipogaw. Dat dadama nan egyat nan tap-in di ipogaw isonga dadat dayawen si Apo Dios.

¹⁴ Nakwas nan maikadwa ay kaeegyat ay om-mat ngem omal-ali nan maikatlo.

Nan Kaodiyon Ay Tanggoyob

¹⁵ Idi nintanggoyob nan maikapito ay anghel dat wada nan napigsa ay kakalikali id daya ay mangmangwani en, “Menlogi id wani et maid teken is mentolay isnan batawa no baken kedkedeng nan Apo tako ya nan inbaana ay si Kristo et daida nan mentoltolay ay eng-enggana.” ¹⁶ Dat san dowampoo ya epat ay aamam-a ay tomotokdo isnan sagang Apo Dios et ninpangalokbobda ay mangdayaw ken Apo Dios ay mangwani en,

¹⁷ “Apo Dios ay Apomi ay manakabalin ay wawawawada et men-iyaman kami ken sik-a tay id wani inpailam nan kaskasdaaw ay panakabalinmo et menlogi et nan mentolayam. ¹⁸ Nan mang-ap-apos ken sik-a et dadama nan ligetda ngem inomdan id wani nan timpo ay ipailam nan ligetmo gedan tay inomdan nan agew ay banagem nan am-in ay natey ta ligalowam nan bab-aam ay mamadtom ya nan am-in ay ipogawmo ay mangpatpateg ken sik-a ay olay nan ninkabababa ya nan ninkangangato dakapay dadaelen nan kaipoipogaw ay nang-ik-ikkan isnan ngawi isnan batawa.”

Siya di nan kinwanida.

¹⁹ Daket ilaen ay matokaban nan Templon Apo Dios id daya et inilak gedan nan pokok ay nangipapay-anda isnan mangipanemnem isnan tolag Apo Dios isnan ipogawna. Dat menki-mat dapay menkido is napigsa ya mendalalo dapay menyegyeg gedan nan batawa.

12

Nan Babai Ya Nan Dragon

¹ Idi nakwas di dat mawada isnan daya nan esa ay kaskasdaaw ay napateg nan kayatna ay ipaila. Wada nan babai ay ninbabado is somili ay kaneg agew danapay gagatinan nan bowan. Ninkakalogong siya is kolona ay simpoo ya doway talaw. ² Makaan-anak siya isonga men-ad-adawag gapo isnan sakit nan esesna.

³ Dat mawada gedan nan esay kaskasdaaw ay dakedake ay kaneg bowaya ay makwani en dragon ay men-gadangdang. Pito nan olona ya simpoo nan sakgodna et isnan am-in ay olona et nakolkolonaanda is kalogong di ali. ⁴ Nan ikona et piniktiwna nan pagkatlon di talaw dadat maekdag isnan batawa. Dat omey isnan sagang san babai ay makaan-anak ta alaena koma nan anakna no bomala ta kanena. ⁵ Ngem idi inmanak dat maeyey ay dagos san anakna ay lalaki isnan kad-an Apo Dios tay siya nan awnit mentolay isnan batawa. Et maid polos makaabak ya makasopla ken siya isnan mentolayana. ⁶ Ngem san babai et linmayaw ay omey isnan pondag ay insaganan Apo Dios ay menteana ta maay-ayowanen siya isdi is sinlibo ya dowangasot ya enempoo ay agew.

⁷ Dat id daya et men-giginobatda. Si Miguel ay esay anghel Apo Dios ya nan iib-ana ay anghel et ginobatda nan dragon ya nan baana ay aanghel gedan. ⁸ Ngem naabak san dragon isonga inpakaanda daida id daya tay maid kalebbenganda ay mentee pay isdi. ⁹ Isonga dadat bekasen siya ya nan aanghelna isnan batawa. San dakkell ay dragon et siya met laeng nan ninpaila ay oweg id sang-asang-adom. Nan ngadana et Satanas wenno Diablo ay nang-al-allilaw isnan kaipoipogaw isnan batawa.

¹⁰ Nakwas di daket dengngen kasin nan napigsa ay kali id daya ay mangmangwani en, “Id wani nan mangisalakanan Apo Dios isnan kaipoipogawna. Id wani gedan nan mangipailaana isnan kabaelana ay mentolay. Nan pinilina ay mentolay ay si Kristo et ipailana gedan id wani nan kalebbengana tay naabak si Satanas. Id kasin et tinmaktakdeg si Satanas isnan sagang Apo Dios ay mangisodsodsod isnan basol nan iib-a tako ay mamati isnan batawa ay inagew ya linabi ngem id wani et naipakaan siya id daya. ¹¹ Inabak nan iib-a tako siya gapo isnan nin-ayosan nan basan nan makwani en Kalnilo isnan nateyana ya gapo gedan isnan nangipanpaneknekanda ken Apo Dios. Kinkinwanida en olay no mateyda gapo isnan pammatida tay adida polos imotan nan biyagda. ¹² Isonga am-in kayo ay mentetee id daya et men-galalasing kayo gapo isnan naabakan Satanas. Ngem dakayo ay wada isnan batawa et kaseseg-ang kayo tay naibkas si Satanas isnan kad-anyo et dadama nan ligetna tay getkena

ay sin-awyan pay et kedeng nan mang-ikkanana isnan laydena.” Siya di nan kinwanin nan ninkali.

¹³ Idi naibkas san dragon isnan batawa danat kedagen san babai ay inmanak is lalaki. ¹⁴ Ngem naagtan san babai is doway dadadadakke ay payak di labaan tasiyay makatayaw siya ay omey isnan pondag ta adi makadateng san dragon ken siya ta isdi nan mang-ay-ayowanan Apo Dios ken siya is tolo ay tew-en ya kagedwa. ¹⁵ Dat pabalaen san dragon isnan topekna nan adoado ay danom tapno maiyanod san babai. ¹⁶ Ngem binadangan nan lota san babai tay nang-ak et maonog nan danom ay nagapo isnan topek san dragon. ¹⁷ Dat dadama nan liget san dragon issan babai isonga danat omey sapeen nan tap-in di an-akna. Daida nan mangtongtongpal isnan bilbilin Apo Dios ya mangpatpati gedan isnan tet-ewa ay inpagtek Jesus. ¹⁸ Dat omey san dragon isnan benget di baybay danat itakdeg isdi.

13

Nan Kaeegyat Ay Animal Ay Nagapo Isnan Baybay

¹ Daket ilaen ay aped wada nan bomalbala isnan baybay ay kaeegyat. Kaneg animal ay pito nan olona ya simpoo nan sakgodna et isnan am-in ay sakgodna et nakolkolonaanda is kalogong di ali. Et isnan am-in ay olona et wada nan naisolat ay mangipadakes ken Apo Dios. ² Nan ilan san kaeegyat et kaneg tigre. Ngem nan dapana et anaanando ya mentadem nan kokona ay kaneg nan dapan di bear. Nan topekna et kaneg topek

di layon ay kaeegyat nan bab-ana. Dat ited nan dragon ken siya nan panakabalina ya lebbengna ay mentolay isnan itoltolayana. ³ Isnan esay olon san kaeegyat ay deey et wada nan dakkel ay kablat di kaeegyat ay sogat ay ikateyna koma ngem dat obpay gomawis. Isonga nasdanasdaaw nan kaipoipogaw isnan batawa dadat mamati ken siya ⁴ dadapay daydayawen san dragon tay siya nan nang-ited isnan kalebbengan san kaeegyat. Daydayawenda gedan san kaeegyat ay deey ay mangmangwani en, “Maiwed polos kaneg na. Ya maid abes makaabak ken siya.”

⁵ Isnan epatpoo ya doway bowan et inpalobos Apo Dios san kaeegyat ay men-apo ya mang-it-it-ek isnan awakna ay mang-iiyaw ken Apo Dios. ⁶ Aped menkalkali is ngawi maipanggep ken Apo Dios ya isnan kad-ana ya nan am-in ay mentetee isdi. ⁷ Naipalobos siya gedan ay manggobat isnan ipogaw Apo Dios danat abaken daida. Naagtan siya is kalebbengana ay men-apo isnan am-in ay ipogaw isnan batawa isnan nateketeken ay ili ay nateketeken nan kalida ya kaiilaanda. ⁸ Isonga am-in ay ipogaw isnan batawa et ninbalinenda san kaeegyat ay deey is diosda malak-sig nan naisolat nan ngadanda isnan paglistaan di matagotago ay eng-enggana tay adida daydayawen siya. Esapay mawada nan batawa et nailista nan ngadngadanda isnan paglistaan ay kowan san makwani en Kalnilo ay napatey id kasin.

⁹ Dengngenyoy nan naay no waday ingayo. ¹⁰ Nan natodingan ay mabalod et awnitda maibalod. Ya nan natodingan ay mapatey isnan

gamig et awnitda mapatey isnan gamig. Isonga masapol ay napigsa nan pammatin nan ipogaw Apo Dios ya nan kabaelanda ay mang-itpe isnan olay ngan ay ommat.

Nan Maikadwa Ay Kaeegyat Ay Animal

¹¹ Idi nintamaangak kasin dat wada nan esa pay ay kaeegyat ay bomalbala isnan lota. Wada nan doway sakgodna ay kaneg sakgod di anak di kalnilo ngem nan kalina et kaeegyat ay kaneg kalin di dragon. ¹² Wada ken siya nan am-in ay panakabalin san inmon-ona ay kaeegyat isnan mangitakdegana ken siya. Et inapatina ay dayawen am-in ay wada isnan batawa san inmon-ona ay kaeegyat ay natey issan nasogatana dat gomawis. ¹³ Dat ipail-ilan san maikadwa nan kaskasdaaw isnan kaipoipogaw ay kaneg nan nangipalayogana isnan apoy ay nagapo id ngato. ¹⁴ Isonga inal-allilawna nan kaipoipogaw gapo isnan kaskasdaaw ay inpaik-ikkan san inmon-ona ay kaeegyat ken siya. Danapay ibaga isnan kaipoipogaw en somapoda is tinagtago is kaneg san nasogatan is gamig dapay kayet matatago ta ipailada ay patpatgenda siya. ¹⁵ Dat maagtan gedan san maikadwa ay kaeegyat is kabaelana ay mangleng-ag isnan tinagtago ta makakali dapay makapatey isnan am-in ay adi mangdayaw ken siya. ¹⁶ Dat ipapatin san maikadwa gedan ay mamalkaan nan am-in ay ipogaw isnan kanawan ay ledengda wenno isnan kitongda. Olay nan nangato ay ipogaw ya nan nababa, nan kadangyan ya nan kodokdo, nan baa ya nan baken et masapol ay mamalkaanda. ¹⁷ Isonga maid polos ipogaw is

men-ilako ya lomako no adida omona mamalkaan is ngadan san inmon-ona ay kaeegyat wENNO nan nomilo ay mangipagtek isnan ngadana.

¹⁸ Masapol ay masilib kayo sakayopay makamegas isnan ngadana. Ngem dakayo ay nalaing et mabalin ay makaibaga kayo isnan ipagtek nan nomilona ay 666 tay siya nan mangipagtek isnan ngadana.

14

Nan Kalnilo Ya Nan Insalakana Ay 144,000

¹ Nintamaangak kasin daket ilaen ay tomatakdeg nan makwani en Kalnilo isnan bilig ay Sion. Et makitatakdeg ken siya nan sin-gasot ya epatpoo ya epat ay libo ay ipogaw ay naisosolat isnan kitkitongda nan ngadana ya si Amana. ² Daket dengngen nan kali ay nagapo id daya ay kaneg napigsa ay gengaas di danom ya kaneg kido. Et kaneg gedan kalin di adoado ay kotengteng. ³ Tomatakdeg san sin-gasot ya epatpoo ya epat ay libo ay ipogaw ay mangsasagang issan tokdowan di ali ya nan epat ay matatago ya nan dowampoo ya epat ay aamama. Kankantaenda nan balo ay kanta ay maid teken is makagtek nodi daida et kedeng tay daida nan nasbot isnan batawa. ⁴ Nan naayday ipogaw et nadalosda ay maid nadnadlawanda ken Apo Dios. Makmakkeyda isnan Kalnilo olay intoy omayayana. Et daida nan damo ay naited ken Apo Dios ya isnan Kalnilo ay iib-an nan nasbot ay kaneg nan damdadamdamo ay maani ay nabgasan ay

pagey. ⁵ Egayda polos ninkamkampot ya maiwed naipabasbasolanda.

Nan Inpadngen Nan Tolo Ay Anghel

⁶ Nakwas di daket ilaen nan esay anghel ay mentaytayaw id ngato ay wada nan gawis ay damag ay ibagbagana. Nan gawis ay ibagbagana isnan kaipoipogaw isnan batawa ay mentetee isnan nateketeken ay ili ay nateketeken nan kalida et adi masokatan ay eng-enggana. ⁷ Inbibiyadna nan kalina ay mangmangwani en, “Patgenyo ay ostoosto si Apo Dios dakayopay dayawen siya isnan kinangatona tay omal-ali nan timpo ay mangbanagana isnan am-in ay ipogaw. Daydayawen ya patpatgenyo siya ay nangboliw isnan am-in ay wada, ay nan daya, nan batawa, nan baybay ya nan bomabalbalaan nan dandanom.”

⁸ Dat wada nan maikadwa ay anghel ay mangmangwani en, “Nadadael nan Babilonia ay madamdماغ ay ili gapo isnan kinangawin di ipogaw isdi tay inaw-awisda nan tap-in di ipogaw isnan batawa ta taynanda nan tet-ewa ay Dios ta ik-ikkanda nan ol-olay ay mangsololot isnan sinang didios.”

⁹ Dat wada nan maikatlo ay anghel ay mangbibiyad ay mangmangwani en, “Nan mangdaydayaw issan kaeegyat ya nan tinagtagona ya namalkaan nan kitongda wenno nan ledengda isnan malkana ¹⁰ et awnitda liknaen nan pilmi ay liget Apo Dios. Epdas nakasagana siya ay mangdosa ken daida ay maid polos seg-angna. Awnitda mapalpaligatan isnan apoy ya menbidbidang ay libo dapay iilaen nan aanghel Apo Dios ya nan

makwani en Kalnilo. ¹¹ Adi katkatey nan apoy ay mangpalpaligat ken daida ay eng-enggana. Aped men-as-as-asok. Isonga wadada isdi ay inagew ya linabi ay adi makalayaw tay daida nan nang-daydayaw isnan nang-ap-apos ken Apo Dios ya nan tinagtago ay kanegna dadapay namalkaan is ngadana.”

¹² Isonga gapo tay keg todi nan awnit ommat isnan adi mamati et dakayo ay mamati ken Jesu Kristo ay ipogaw Apo Dios ya mangtongtongpal isnan bilina et am-amed ay masapol ay itpeyo ay adi mangdokdokog isnan pammatiyo.

¹³ Daket kasin dengngen nan kali ay nagapo id daya ay mangmangwani en, “Isolatmo na. Menlogi id wani et nagasat nan mamati no mateyda.”

Dat songbatan nan Ispirito Santo ay mangwani en, “Tet-ewa ay men-gasingda tay siya nan omillenganda isnan naligat ay oblada tay siya di gedan nan manggon-odanda isnan gawis ay inikikkanda.”

Nan Maapitan Di Adi Mamati Isnan Batawa

¹⁴ Idi nintamaangak kasin daket ilaen nan polaw ay liboo. Et wada nan tomotokdo isdi ay kaneg ipogaw ay nakokolonaan is balitok nan olona ya gegen-ana nan mentalaladem ay kompay. ¹⁵ Dat wada nan esa ay anghel ay bomala isnan Templo id daya ay mangibobogaw ay mangwani isnan tomotokdo isnan liboo en, “Enka ta men-gapaska tay id wani nan kaaniyan nan tapin di ipogaw isnan batawa ay kaneg payew ay nabgasan nan pagey.” ¹⁶ Isonga dat omey mengapas dat menkalpas nan ani.

¹⁷ Daket ilaen nan esa pay ay anghel ay bomala isnan Templon Apo Dios id daya ay manggegeen gedan is mentalaladem ay kompay. ¹⁸ Dat bomala kasin nan esa pay ay anghel ay kabiyang is apoy isnan altar. Danat bogawan san maikadwa ay anghel ay manggegeen is kompay et kanana en, “Enka bolasen nan obas isnan batawa. Kompayem nan nasabsablod ay begasda isnan ototeda tay naomda et.” ¹⁹ Isonga danat iwasawas nan kompay et maala am-in nan begas di obas danat ibkas isnan dakkell ay paggilingan ta masetset nan danomda. Ngem nan kayatna ay kanan et nan awnit ommat isnan ipogaw ay adi mamati isnan pilmi ay mangdosaan Apo Dios ken daida. ²⁰ Et nin-ayos nan adoado ay basa is nasolok is tolong gasot ay kilometro ya nasolok is esay metro ya kagedwa nan kaad-adaemna ay naiyaligan nan nasetsetan nan danom di obas isnan nagilinganda isnan ilit di ili.

15

Nan Pito Ay Anghel Ay Mangiwalas Isnan Pito Ay Ligligat

¹ Nakwas pay di daket ilaen id daya nan esa pay ay kaskasdaaw ay mangipaila isnan awnit ommat. Wada nan pito ay anghel ay pito nan kabaelanda ay mangpaligat isnan ipogaw. Et nan naayda nan kaodiyang ay ligat tay siya nan kaodiyang di ikkan Apo Dios ay mangipailaana isnan ligetna.

² Inilak gedan nan anaanawa ay kaneg salming nan kail-ana ngem menbidbidang. Wada nan mentatakdeg isdi et daida nan nang-abak

isnan kaeegyay ay nang-ap-apos ken Apo Dios ya nan tinagtago ay kanegna tay egayda pinatpati siya. Daida nan egay namalkaan is ngadana wenno nan nomilon di ngadana. Kasida gegeen is kotengteng ay inted Apo Dios ³ et kankantaenda nan kantan Moses ay esay baan Apo Dios id kasin ay kantan gedan nan makwani en Kalnilo. Siya na nan kankantaenda.

“Apo Dios ay manakabalin isnan am-in ay wada, kaskasdaaw ya kadadayaw nan ik-ikkam.

Sik-a nan Apon di am-in ay ili,

et ostoosto ya gawigawis nan am-in ay ik-ikkam.

⁴ Maid polos adi mangpateg ken sik-a, Apo.

Maid polos gedan mang-adi ay mangipagtek isnan kinangatom

tay sik-a et kedeng nan kasasantowan.

Isonga awnit omali nan ipogaw isnan am-in ay ili ay mangdayaw ken sik-a

tay inil-ilada am-in nan ostoosto ay ik-ikkam.”

⁵ Idi nakakantada daket ilaen ay natokaban nan kasantowan ay kowalto isnan Templon Apo Dios ay kananda en osto ay teana. ⁶ Dat bomala san pito ay anghel ay awnit mang-idya is pito ay ligat isnan batawa. Ninbabadoda is nadalos ay menpolololaw ya nabebedbedan nan pegaewda is nabalitokan ay galot. ⁷ Idi binmalada dat ited nan esa issan epat ay matatago nan sag-es-ay malakong ay balitok ay nanapno is liget Apo Dios ay matatatago ay eng-enggana. ⁸ Dat mapno nan Templon Apo Dios is asok ay mangipaila isnan panakabalina ya nan kinangatona. Isonga maid makasgep isdi engganay makwas nan pito ay ligat ay ikkan nan pito ay anghel.

16

Nan Maikolbowan Nan Liget Apo Dios Ay Wada Isnan Pito Ay Malakong

¹ Idi maaw-awni daket dengngen nan napigsa ay kali ay nagapo isnan Templo ay kankanana isnan pito ay anghel en, “Enkayo ta ikolboyo isnan batawa nan liget Apo Dios ay wada isnan pito ay malakong.” ² Isonga dat omey nan omonona ay anghel ay mangikolbo isnan wada isnan malakongna isnan batawa. Dat magaddil nan amin ay ipogaw ay namalkaan is ngadan san kaeegyay ya nan nangdaydayaw isnan tinagtagona et dadama nan sakit nan gaddilda.

³ Nakwas pay di dat omey nan maikadwa ay anghel et ikolbona isnan baybay nan wada isnan malakongna. Dat menbalin nan danom is kaneg basan di natey dat matey am-in ay mentetee isnan baybay.

⁴ Nakwas pay di dat omey nan maikatlo ay anghel et ikolbona isnan kaginaginawang ya menbalbalaan di danom nan wada isnan malakongna dat menbalin nan danom is basa.

⁵ Daket dengngen ay kanan nan anghel ay mangbanbantay isnan danom en, “Apo Dios ay maid kaneg di kagawismo ay wawawawada et ostoosto nan ikkam ay mendosa ⁶ tay nan dosdosaem et inwaswasitda nan basan nan ipogawmo ya nan mamadtom isnan nangpateyanda ken daida isonga basa nan itedmo ken daida ay inomenda. Et siya di nan maibagay ay maikkan ken daida.” ⁷ Daket dengngen nan kali ay nagapo isnan altar ay mangwani en, “Apo

Dios ay manakabalin, tet-ewa ay tongpalem nan kalim ay mendosa ya ostoosto nan mangikkanam.”

⁸ Nakwas pay di dat omey nan maikap-at ay anghel et ikolbona isnan agew nan wada isnan malakongna et dadama nan poos isonga kinan di agew nan kollop di ipogaw. ⁹ Maatoatonganda isonga dadat menkalkali is ngawi ken Apo Dios ay nagapowan nan naayday ligat. Ngem adida kayet ibabawi nan basbasolda ta siya nan dayawenda koma isnan panakabalina.

¹⁰ Nakwas pay di dat omey nan maikalima ay anghel et ikolbona nan wada isnan malakongna isnan mentoltolayan nan kaeegyat ay nagapo isnan baybay. Dat bomolinet nan il-ili ay mentolayana. Nan ipogaw isdi et gegetlaenda nan dilada gapo isnan sakit di gaddilda ¹¹ dadapay menkalkali is ngawi ken Apo Dios id daya gapo isnan ligatda ya sakitda. Ngem adida kayet balbaliwan nan ngawi ay ik-ikkanda.

¹² Nakwas pay di dat omey nan maikan-em ay anghel et ikolbona nan wada isnan malakongna isnan dakkal ay ginawang ay Eufrates dat matdok nan danom et makagedang nan mentotolay ya nan sosoldado isnan il-ili isnan makinlagod.

¹³ Daket ilaen gedan nan tolo ay anaanas-i ay dimonyo ay kaneg bakbak nan kaiilaanda. Binmala nan esa isnan topek di dragon, nan esa et isnan topek di kaeegyat ay nagapo isnan baybay ya nan maikatlo et binmala isnan topek di menkamkam-pot ay mamadto. ¹⁴ Nan deeyday toloy dimonyo et mabalin ay ikkanda nan kaskasdaaw. Omomeyda isnan am-in ay kad-an di mentolay isnan

batawa ay mangipadagop ken daida ta mentotolagda ay manggobat ken Apo Dios ay manakabalin isnan makwani en kapapatgan ay agewna. ¹⁵⁻¹⁶ Dadat dagopen nan al-ali ya nan sosoldadoda isnan kadagdagopanda ay kanan nan Judio en Armagedon.

Ngem kankanan Jesu Kristo en, “Dengngenyona. Awnitak omali isnan adiyoy getken ay timpo ay kaneg nan ikkan nan mangakew. Nagasat nan nakasagana ay mangses-eed ken sak-en ay adi kaseseyep nodi menbabado tasiyay adi kabain isnan omaliyak.”

¹⁷ Nakwas pay di dat omey gedan nan maikapito ay anghel et ikolbona isnan dagem nan wada isnan malakongna. Dat wada nan napigsa ay kali ay nagapo isnan tokdowan di ali isnan Templo ay mangwani en, “Kedeng. Nakwas.” ¹⁸ Dat mawanada nan kaeegyay ay kimat ya napigsa ay kido dapay menyegyeg nan batawa is napigsapigsa. Maiwed kaneg tona is yegyeg engganay nawada nan ipogaw isnan batawa tay nan naay nan kapipigsaan ay yegyeg. ¹⁹ Nan madamdamag ay ili ay Babilonia et napagkatlo ay nang-ak isonga nadadael et nadadael gedan nan am-in ay dadakkel ay ili isnan batawa. Isonga tet-ewa ay egay kalingkingan Apo Dios ay mangdosa isnan iBabilonia ay nangipainom ken daida isnan sinmoka ay tapey ay naiyaligan nan ligetna. ²⁰ Nan am-in ay ili ay liniliwes di baybay et nalimonda ya nan bilbilig abes et namaidda. ²¹ Dat mendalalo is dadadadakke. Nan tap-ina et limampoo ay kilo nan kadagsena. Pinontaanda nan

ipogaw isonga dadat menkalkali is ngawi ken Apo Dios gapo isnan naay dadama ay kaeegyat ay ligat.

17

Nan Madamdamag Ay Babai Ay Lomalaki

¹ Idi nakwas di dat omali nan esa issan pito ay anghel ay wada nan malakongda danat kanan, “Aka ta ipailak ken sik-a nan awnit dosan di babai ay madamdamag nan kangawina isnan lomalakiyana. Itotokdona ay mentolay isnan ili ay kad-an di kaginaginawang. ² Nan mentotolay isnan naay ay batawa et nakiseyseyepda am-in ken siya. Ya nan kaipoipogaw gedan ay mentetee isnan batawa et kanegda mabotboteng isnan mangsololotanda isnan ngawi ay lomalakiyana.”

³ Dat kapten nan Ispirito Santo sak-en dat mangyey san anghel isnan pondag. Daket ilaen nan babai ay mensasakay isnan kaeegyat ay mengadandang ay animal ay pito nan olona ya simpoo nan sakgodna. Nan awak san animal et nasolasolatan is kali ay mangipadakes ken Apo Dios. ⁴ Nan badon san babai et mengadandang ya asol ay kaneg badon di ali dapay naaltialtiyan siya is ado ay balitok ya nangina ay bato ya batek. Wada nan balitok ay apag ay gegen-ana ngem nanapno isnan kadodogis ya ngawi ay ik-ikkana. ⁵ Et naisosolat isnan naibebedbed isnan kitongna nan ngadana ay wada nan maiyaligana. Kanana en,

“Babilonia ay madamdamag

Inan di am-in ay lomalaki

Ya poon di am-in ay kababain ay maik-ikkan isnan batawa.”

⁶Daket ilaen ay naboteng san babai. Nan nabotengana et nan gasingna isnan nin-ayosan nan basan di adoado ay ipogaw Apo Dios ay pinateyda gapo isnan pammatida ken Jesus.

Nasdanasdaawak issan nang-ilaak issan babai ⁷ngem dat kanan san anghel en, “Dakan aped masdaaw? Ibagak ken sik-a no ngan nan kayat ay kanan san babai ya nan animal ay sasakayana ay pito nan olona ya simpoo nan sakgodna. ⁸San animal ay inilam et maiyalig isnan esa ay wada id kasin. Id wani et maiwed siya ngem adi isnan madandan daet bomala siya isnan lengaw ay maid patenggan di kaad-adaemna ngem dat maiyey isnan madosaana ay maid patenggana. Masdamasdaaw nan ipogaw isnan batawa isnan mang-ilaanda ken siya tay natatago siya id kasin dat mamaid dat aped mawada kasin. Nan masmasdaaw et daida nan ipogaw ay egay kaisolat nan ngadanda isnan paglistaan di matagotago ay eng-enggana ay naisolat esapay masapo nan batawa.”

⁹Dat itoloy nan anghel ay mangwani en, “Masapol ay masilib nan ipogaw sadapay maawatan nan naay. Nan kayat ay kanan nan pito ay olo et pito ay bilig ay mentetean san babai. Nan kayatna ay kanan gedan et pito ay ali. ¹⁰Ngem san pito ay ali et epdas nakaan nan lima ken daida. Mentoltolay nan esa id wani ya wada pay nan esa ay awnit omali ay mentolay ngem sin-awyan et kedeng. ¹¹San deey ay wada id kasin ay maid id wani et siya gedan nan esa issan pito ay ali et no bomala siya kasin dat siya nan maikawao ay ali ngem awnit maiyey isnan madosaana.

¹² Nan simpoo ay sakgod ay inilam et daida nan simpoo ay ali ay egay pay laeng mentolay ngem awnitda maagtan is lebbengda ay makitolay issan kanega kaeegyay ay animal ngem is sinawyan et kedeng. ¹³ Gapo tay es-esa nan gandatda isonga itedda nan kalebbenganda ya nan pigsada issan kaeegyay ay binmala isnan baybay. ¹⁴ Dadat gobaten nan Kalnilo ngem nan Kalnilo ya nan matalek ay pinilina ay mangsolot ken siya et abakenda daida. Tay siya met laeng nan Apon di am-in ay apo ya siya gedan nan Alin di am-in ay ali.”

¹⁵ Intoltoloy san anghel ay mangwani ken saken en, “San kaginaginawang ay inilam isnan sagen san ngawi ay babai et daida nan mangipagtek isnan kaipoipogaw isnan nateketeken ay ili isnan batawa ay menkali is nateketeken ay kali ya nateketeken nan kaiilaanda. ¹⁶ Ngem san animal ya san simpoo ay ali ay kayat ay kanan san simpoo ay sakgod et awnitda kaseselat san babai isonga alaenda am-in ay kowana engganay maid mabay-an ay olay nan badona. Kegda isda nan begasna isnan mangdadaelanda ken siya dadapay poowan. ¹⁷⁻¹⁸ San babai ay deey et siya nan kaiyaligan nan dakkal ay ili ay kalebbeng isnan am-in ay ali isnan batawa. Nan gapo ay ommat am-in nan naay et tay si Apo Dios nan nangipanemnem ken daida ay itedda nan kalebbenganda issan kaeegyay ta mentolay siya engganay matongpal am-in nan kinwanin Apo Dios.”

18

Nan Nadadaelan Nan Ili Id Babilonia

¹ Nakwas di daket ilaen nan esa pay ay anghel ay lomaylayog ay magapo id daya. Napigsa nan kalebbengana et sisilangana nan batawa isnan kinangatona. ² Inbibiyadna ay mangwani en, “Nadadael et id wani. Nadadael nan ili ay Babilonia ay madamdamag isnan batawa. Id wani et siya nan mentetean di nateketeken ay kalasin di makedse ya isdi gedan nan mentetean nan kadodogis ay koykoyat. ³ Nadadael tay nan kababain nan inpaik-ikkana isnan kaipoipogaw isnan natkenatken ay il-ili isnan batawa. Nan mentotolay isnan naay ay batawa et kanegda nakiseyseyep am-in ken siya isnan naitapiyanda ken siya ay mangdokog ken Apo Dios. Nan menilaklako isnan batawa et binmaknangda gapo isnan adoado ay laylayden san babai ay laklakowan.”

⁴ Kinwanina di daket dengngen nan esa pay ay kali ay nagapo id daya ay mangmangwani en, “Dakayo ay ipogawko, komaan kayo isnan sana ay ili. Lomayaw kayo ta adi kayo maitapi isnan bomasbasolana ya ta adi kayo maitapi gedan isnan kadosaana. ⁵ Tay nan kaad-adon nan basbasolna et kaneg nababantoog enggana id daya. Et adi kalkalingkingan Apo Dios nan ngawi ay ik-ikkana. ⁶ Isnan inik-ikkana ay nangpalpaligat isnan ipogaw et id wani maibaes abes ken siya ngem am-amed tay madobli. Nan tasana ay pinona isnan sinmoka ay tapey ay inpainomna isnan ipogaw et awnit abes madobli nan sokaan nan maipainom ken siya ay naiyaligan nan pilmi ay liget Apo Dios. ⁷ Nan kaad-adon nan apedna is laylayden ay al-alaen ya nan mangipapangatowana

isnan awakna et siya gedan nan kaad-adon nan ligat ay awnit maikkan ken siya. Tay kankanan san ngawi ay babai ay naiyaligan san ili en, ‘Saken nan mentotolay et maid polos kolangko. Bak-enak kaneg nan balo tay maid polos gapona is menseseg-angak.’ ⁸ Isonga gapo tay kaneg todi nan nemnemna et awnit mawanada isnan sin-agew nan nateketeken ay ligatna. Awnit omdan nan adoado ay sakit, dadama ay seg-ang ya bitil dapay mapoowan tay si Apo Dios ay mangbanag ken siya et pilmi nan kabaelana.” Siya di nan kinwanin san kali ay nagapo id daya.

⁹ Isonga am-in ay mentolay isnan naay batawa ay naitaptapi issan babai issan ngawi ay inik-ikkana ya nanggan-ganas ay nang-os-osal isnan laklakowana et dadama nan agada ya seg-angda isnan nang-ilaanda issan asok isnan kapop-oowan san ili ay naiyalig is ngawi ay babai. ¹⁰ Ngem inmaddawida tay omegyatda ay maitapi. Isonga kasida kakakwani en, “Kaeegyat nan om-ommat isnan deey ay ili ay Babilonia. Kaseseg-ang siya tay olay no dakkel ya napateg ngem siasawyan nan mamaidana tay golpi nan kabanagana.”

¹¹ Olay gedan nan men-ilaklako isnan am-in ay ili et dadama nan agada ya seg-angda tay maid et manglako isnan ilaklakoda. ¹² Owen maid polos manglako isnan balitokda, pilak ya nan nangina ay bato ay nasapo is batek ya perlas ay maosal is oway. Maid gedan manglako isnan nangina ay galot ay gadangdang, asol ya nan tapin di napintas ay kolol ya nan sida ay galot. Ya nan abes ganaganagwis ay menbango ay kaiw ya nan kompolmi

ay nasapo ay nagapo isnan saong di ilipanti, nan nangina ay kaiw, gambang, landok ya nan napintas ay bato. ¹³ Maid gedan manglako isnan lakoda ay nangina ay lana ay menbango, nan insinso ya nan mira ya frankinsince. Ya nan abes lakoda ay mainom, lana, alina ya bagas. Ya nan abes baka, kalnilo, kabayo ya kalisa. Ya maid abes manglako isnan ilaklakoda ay ipogaw ay menbalinenda is baa.

¹⁴ Am-in ay men-ilaklako et kankananda en, “Sayang nan ili ay deey tay madadael am-in nan gawis ay laylaydena. Isonga am-in ay kinabaknangna ya kaidaydayawana et namaid et adi mabalin ay mawada kasin.” ¹⁵ Siya di nan kankananan binmaknang ay men-ilaklako issan deey ay ili. Ngem adyanda ay somag-en ta adida maitapi isnan ligatna. Ngem men-ag-agada ya mensesegangda ay mangmangwani en, ¹⁶ “Kasesegang san napateg ay ili tay id kasin et menbabado nan ipogaw isdi isnan nangina ay gadangdang ya asol ay galot ya men-oosalda is ado ay balitok ya nan nangina ay bato ya batek. ¹⁷ Ngem siasyawyan nan namaidanda am-in.”

Am-inda gedan ay mentetee isnan babapor ay nan men-ob-obla ya nan aapoda ya nan menlologan ay omey men-ilaklako ya am-in ay nan baybay nan mang-alaanda is katagowanda et inmaaddawida ¹⁸ ay mangiila isnan asok ay nagapo issan deey ay ili dadapay menbogbogaw ay mangmangwani en, “Kedeng. Maid et teken is kaneg san deey ay napateg ay ili.” ¹⁹ Dadat pay-an is dapo nan oloda gapo isnan sakit di nemnemda et kasida aaga ay mensesegang dadapay kankananan

en, “Kaeegyat nan om-ommat isnan deey ay napateg ay ili. Kaseseg-ang siya tay nan kinabaknangna nan inbaknang abes nan am-in ay wada nan baporna. Ngem sayang tay nagolpi ay namaid am-in nan wada isdi.” Kinwanida di.

²⁰ Ngem dakayo ay wada id daya et men-galalasing kayo gapo isnan nadosaana. Ya dakayo abes ay ipogaw Apo Dios ya nan aapostolisna ya nan mamadtona et men-gasing kayo tay binanag Apo Dios san deey ay ili ay nangibaes isnan ngawi ay inik-ikkana ken dakayo.

²¹ Idi naipaila di ken sak-en dat mawada nan napigsa ay anghel ay lomak-ey is dakkell ay bato ay kaneg losongan danat ibkas isnan baybay. Danat kanan,

“Kaneg todi nan awnit ommat isnan madamdama ay ili ay Babilonia. Awnit madadael ya mamaid et adi polos kail-ila kasin. ²² Isonga adi kasin madmadnge isnan deey ay ili nan menkankanta ya nan kalin di kotengteng, nan kalaleng ya nan tanggoyob. Et awnit maid kasin oblantisna ya maid pay madnge is menbaybayo. ²³ Maid gedan awnit menbidbidang is silaw isdi ya maid madmadnge pay is kalin di makibabayas. Siya dadi nan dosan di Babilonia tay nan nin-ilaklako issan deey ay ili et nin-et-etekda gapo tay daida nan kababaknangan isnan batawa. Ya nan esa et inal-allilawna nan am-in ay ipogaw isnan batawa isnan kampoatna.”

²⁴ Madosa gedan nan ili ay Babilonia tay siya nan nangpatey isnan mamadton Apo Dios ya nan

tapin di ipogawna. Owen tay nail-ila isdi nan basan nan am-in ay mamati ay napatpatey isnan naay ay batawa.

19

Nan Gasing Di Mentetee Id Daya

¹ Nakwas di daket dengngen nan napigsa ay kali ay kaneg kalin di adoado ay ipogaw id daya ay mangmangwani en,

“Madaydayaw si Apo Dios. Owen, dayawen tako ya patgen tako siya isnan panakabalina ya nan mangisalsalakanana ken datako. ² Ostoosto ya tet-ewa nan ikkana ay mangbanag isnan ipogaw tay dinosana san mendindinamag ay babai ay nang-awis isnan kaipoipogaw ay maitapi isnan ngawi ay ik-ikkana. Inbaes Apo Dios issan ngawi ay babai nan nangpatpateyana isnan baan Apo Dios.”

³ Kasinda inbibiyad nan kalida ay mangmangwani en,

“Madaydayaw si Apo Dios. Men-as-as-asok ay enggana san deey ay ili tay mapop-oowan ay madosdosa.”

⁴ Dat nan dowampoo ya epat ay aamam-a ya nan epat ay matatago et ninpangalokbobda ay mangdayaw isnan tomotokdo ay mentolay ay si Apo Dios. Dadapay kankanan en,

“Tet-etet-ewa dadi. Madaydayaw si Apo Dios.”

⁵ Daket dengngen nan kali ay nagapo isnan kadan di tokdowan di mentolay ay mangwani en,

“Daydayawenyo nan Dios tako. Am-in kayo ay ipogawna et daydayawenyo siya. Dakayo

ay mangpatpateg ken siya olay no nangato kayo wenno nababa kayo et daydayawenyo siya.”

⁶ Dinngek gedan nan kalin di adoado ay ipogaw ay kaneg nan gengaas di menpeypey-as ay dakkell ay danom ya kaneg gedan napigsa ay kido. Kankananda en,

“Daydayawen tako am-in nan Apo tako tay si Apo Dios ay manakabalin et siya et kedeng nan mentolay isnan am-in. ⁷ Men-galalasing tako datakopay daydayawen si Apo Dios isnan kangatongatona. Tay id wani nan mang-alaan nan makwani en Kalnilo isnan ipogawna tay naisaganada ay makitee ken siya ay naiyalig isnan makikasal ⁸ ay naag-tan is bado ay menpolololaw.”

Nan kaiyaligan nan deey menpolololaw ay galot et nan gawis ay ik-ikkan nan ipogaw Apo Dios.

⁹ Kinwanin nan anghel ken sak-en en, “Isolatmo na. Kanam en, ‘Nagasat nan naayagan ay maitapi isnan naiyaligan nan nakiasawaan nan makwani en Kalnilo.’ ”

¹⁰ Daket menpalintomeng ay mangdayaw koma issan deey ay anghel ngem danat kanan en, “Adim ikkan sa. Masapol ay kedkedeng si Apo Dios is daydayawem tay esaak ay baan Apo Dios gedan ay kanegmo ya kaneg nan iib-am ay mangsololot isnan tet-ewa ay mait-itdo ay inpagtek Jesus. Tay nan inpagtekna nan nagapowan nan am-in ay inbagbagan nan mamadton Apo Dios.”

Nan Mangabakan Nan Mensasakay Isnan Polaw Ay Kabayo Isnan Bosona

¹¹ Maaw-awni pay daket ilaen ay menlokot nan daya dat bomala nan polaw ay kabayo. Et wada nan mensasakay ay kangadan is Matalek ya Tet-ewa tay nan ik-ikkana ay menbanag et ostoosto ya nalinteg nan ikkana ay manggobat isnan mang-ap-apos ken siya. ¹² Menkililimat nan matana ay kaneg apoy ya nan olona et wada nan adoado ay kolona. Wada gedan nan ngadan ay naisosolat isnan awakna ay maid polos mangtek isnan kayatna ay kanan nodi siya et kedeng. ¹³ Nabasabasaan nan badona. Nan inpangadanda ken siya et Kalin Apo Dios. ¹⁴ Nan wada id daya et omon-onodda ken siya ay kanegda sosoldado ay mang-on-onod isnan apoda. Nakabadoda am-in is polaw ay maid polos kilotna ya nakasakayda is polaw ay kabayo. ¹⁵ San makwani en Kalin Apo Dios et wada nan bomalbala isnan topekna ay kanega mentalaladem ay gamig et siya nan osalena ay mang-abak isnan ipogaw isnan am-in ay ili ay adi mamati ken siya. Isnan mentolayana et adi kabalin ay adi matongpal nan am-in ay kankanana. Dosaena nan masapol ay madosa ay mangipaila isnan pilmi ay liget Apo Dios ay manakabalin. Kaneg nan ikkan nan ipogaw ay mangpespes isnan obas ta bomala nan danomna et siya nan kaneg nan awnitna ikkan ken daida. ¹⁶ Nan naisosolat isnan badona ya isnan opona et nan ngadana ay mangwani en Alin di am-in ay ali ya Apon di am-in ay apo.

¹⁷ Idi mentamaangak kasin daket ilaen nan esay anghel ay tomatakdeg isnan agew. Bogbogawana nan am-in ay koyat ay mentaytayaw id tag-ey ay mangmangwani en, “Madagop kayo ay

nateketeken ay koyat ta isdayo nan adoado ay patpateyen Apo Dios. ¹⁸ Akayo ta isdayo nan aw-awak di mentotolay ya nan sosoldado ya nan aapapoda. Dakayot isda gedan nan awak di kakabayo ya nan mensasakay. Omali kayo ta isdayo nan awak nan am-in ay ipogaw ay nang-adi ken Apo Dios ay nangato ya nan nababa, nan baa ya nan baken baa.”

¹⁹ Nakwas di daket ilaen ay madagop san kaeegyay ay binmala issan baybay, nan mentoltolay ya nan sosoldadoda ta enda gobaten san mensasakay isnan polaw ay kabayo ya nan sosoldadona. ²⁰ Ngem dadat depapen san kaeegyay dadapay depapen san menkamkampot ay mamadto ay nangipail-ila isnan kaskasdaaw isnan nangitaktakdegana isnan apona. San deeyday kaskasdaaw ay inpail-ilana et siya nan inyalallilawna isnan kaipoipogaw ay namalkaan isnan malkan di kaeegyay ya nangdaydayaw issan tinagtagona. Issan nadpapan san dowwa et naibkasda isnan menbidbidang ay apoy ay kaneg nalilibowan.

²¹ Am-in abes ay soldadoda et napateyda isnan gamig ay bomalbala isnan topek di mensasakay isnan kabayo. Et nabsog nan am-in ay koykoyat isnan inisdada ay aw-awak di natey.

20

Nan Naibalodan Satanas Is Sinlibo Ay Tew-en

¹ Nakwas di daket ilaen kasin nan esay anghel ay lomaylayog ay nagapo id daya ay manggegeen isnan dakkel ay kawal ya nan tolbek di eneb di lengaw ay maid patenggan di kaad-adaemna.

²⁻³ Danat depapen san dragon ay si Satanas ay

nan esay ngadana et Diablo. Siya gedan nan ninbalin is oweg ay ninpaila ken Eva id sang-asang-adom. Kinawalan san anghel siya danat ibkas isan lengaw danat itolbek ta adi makaallilaw isnan nateketeken ay ili is esay libo ay tew-en. Ngem no makwas nan sinlibo ay tew-en et masapol ay maipalobos si Satanas kasin ngem sin-awyan et kedeng.

⁴ Nakwas di daket ilaen ay wada nan kasitotokdo isnan tokdowan di ali et naagtanda abes is kalebbengan ay menbanag. Daida nan napatpatey gapo isnan nangipagpagtekanda isnan maipanggep ken Jesus ya nan kalin Apo Dios. Inadyanda ay mangdayaw issan kaeegyay ay nangap-apos ken Apo Dios ya san tinagtago ay kanegna ya egayda gedan inpamalka nan kitongda ya ledengda isnan malkana. Natagoda kasin et makitolayda ken Kristo is esay libo ay tew-en. ⁵ Siya di nan omona ay katagowan kasin di ipogaw. Ngem nan tap-ina et sokod makwas san sinlibo ay tew-en sadapay matago kasin abes. ⁶ Nan maitapi isnan omona ay katagowan di natey et nagasatda ya dadama nan gasingda tay adida polos liknaen nan ligat ay makwani en maikadwa ay tetey. Nodi menbalinda is kaneg papadi ay mensilsilbi ken Apo Dios yas Jesu Kristo dadapay makitolay ken Kristo is sinlibo ay tew-en.

Nan Naabakan Satanas Ya Nan Naibkasana Isnan Apoy

⁷ Ngem no makwas san sinlibo ay tew-en dat maipalobos si Satanas isnan naibalodana. ⁸ Dat omey ay mang-al-allilaw isnan ipogaw isnan

nateketeken ay ili isnan batawa. Et nan maallilaw et nan mang-ap-apos ken Apo Dios et daida nan makwani en Gog ya Magog. Dat dagopen Satanas daida am-in ta maitapida ken siya ay omey makigobat. Et adoadoda ay kaneg nan lagan isnan benget di baybay ay adi kabilang. ⁹ Dadat maiwakawakat ay mangliwes isnan ili ay laylayden Apo Dios ay kad-an di ipogawna. Ngem dat wada nan apoy ay lomayog ay magapo id daya ay mangpoo ken daida am-in. ¹⁰ Et si Satanas pay ay nang-al-allilaw ken daida et maibkas isnan apoy ay kaneg libo ay menbidbidang ay epdas naibkasan gedan san deey ay kaeegyat ya nan menkamkampot ay mamadtona. Et maid polos patanggan nan mapalpaligatanda.

Nan Kaodiyen Ay Menbanagan Apo Dios

¹¹ Nakwas di daket ilaen nan dakedake ay masiswa is polaw ay tokdowan di ali ya nan tomototokdo. Gapo tay wada siya isdi et namanaid nan naay ay batawa ya nan daya et adida mail-ila kasin. ¹²⁻¹³ Daket ilaen nan natnatey ay tomatakdeg isnan sagang nan mentolay. Nan nangato ya nan nababa et wadada. Owen, nan am-in ay wada id Hades ay kad-an di natey ya olay nan natnatey isnan baybay et nadagopda ta wasdin esa ken daida et mabanag gapo isnan inik-ikkana isnan natatagowana. Dat wada nan mangbilag isnan deeyday liblo ay naisolsolatan nan am-in ay inik-ikkan di ipogaw. Dat mabilag abes nan esa pay ay liblo ay kailislistaan di ngadan di ipogaw ay matagotago ken Apo Dios ay

eng-enggana. Dat banagen Apo Dios nan kaipoi-pogaw gapo isnan naisolat ay inik-ikkanda isnan natatagowanda. ¹⁴⁻¹⁵ Dat iwasit Apo Dios san am-in ay natey ay nagapo id Hades ay kad-an di natey. Inbekasna daida isnan anaanawa ay menbidbidang ay apoy. Isonga am-in ay ipogaw ay egay naisolat nan ngadanda isnan liblo ay listaan di ngadngadan di matagotago ken Apo Dios ay eng-enggana et maiwasitda isnan deey ay menbidbidang. Et siya di nan makwani en maikadwa ay tetey.

21

Nan Balo Ay Daya Ya Nan Balo Ay Batawa

¹ Idi nakwas di daket ilaen ay wada nan balo ay daya ya balo ay batawa tay nan inmon-ona ay daya ya batawa ya nan baybay et namaidda. ² Daket ilaen gedan nan ilin Apo Dios ay lomaylayog ay nagapo ken siya id daya. Siya nan ili ay makwani en balo ay Jerusalem et menbelelegew ay kaneg nan napintapintas ay babai ay menbabado is gawis ay nakasagana isnan omayan nan mang-asawa ken siya. ³ Daket dengngen nan napigsa ay kali ay nagapo isnan tokdowan di mentolay ay mangwani en, “Id wani et makitetee si Apo Dios isnan ipogaw. Iib-aana daida et daida nan ipogawna. Owen, siya ay mismo nan makitetee ken daida et siya nan Diosda. ⁴ Awnitna kaanen nan am-in ay gapo ay men-ag-agaanda. Awnit maid et matmatey ya maid menseseg-anganda ya maligligatanda tay am-in ay inom-ommat id kasin et namaidda.”

⁵ Dat kanan nan tomotokdo isnan tokdowan di ali en, “Id wani et ipabalok am-in ay wada.” Kinwanina gedan ken sak-en en, “Isolatmo nan naayda ay kanak tay tet-ewa ay awnit ommat.”

⁶ Danat kanan abes, “Nakwas et tay kinwasko am-in. Sak-en nan nangwada isnan am-in ay wada ya sak-en gedan nan mangkombos isnan am-in. Nan maewew et agtak siya is kalebbengana ay ominom isnan danom ay adi kalakowan ay magapo isnan balaan ay mang-ited is biyag ay maid patenggana. ⁷ Nan adi mangipalobos ay abaken Satanas daida et sak-en nan Diosda ya menbalinek daida is an-akko. ⁸ Ngem nan mang-ik-ikkan is ngawi et kaeegyat nan awnit ommat ken daida tay am-in ay mangsolot ken Satanas ay kaneg nan adi matalek ya nan mangdokog isnan pammatida gapo isnan egyatda isnan ligat ya nan makiseyseyep isnan bakenda asawa ya mang-ik-ikkan isnan tap-in di asiya ay kaneg todi ya nan menpatey is ipogaw, nan mentala ya men-ap-apos, nan mangpatpati is sinang didios ya am-in ay menkamkampot et awnitda mentetetete isnan anaanawa ay menbidbidangan nan apoy ay kaneg nalilibowan ay makwani en maikadwa ay tetey.”

Nan Balo Ay Jerusalem Ay Nagapo Id Daya

⁹ Nalpas nan nangwaniyana isdi dat omali nan esa issan deeyday pito ay anghel ay wada nan pito ay malakongda ay kad-an di pito ay kaodiyen ay ligat et kanana, “Aka ta ipailak ken sik-a nan asawan nan Kalnilo ay maiyalig isnan maitapiyana isnan kaipoipogawna.” ¹⁰ Dat

kapten nan Ispiriton Apo Dios sak-en kasin dat mangyey san anghel isnan toktok di andoando ay bilig. Danat ipaila ken sak-en nan ilin Apo Dios ay makwani en balo ay Jerusalem ay maid polos ngawi is mentetee. Lomaylayog san ili ay nagapo ken Apo Dios ¹¹ et mensilsilang tay wada si Apo Dios isdi. Nan silangna et kaneg menbelelegew ay silang di nangina ay bato ay makwani en haspe. ¹² Nan baked san deey ay ili et andoando ya wada nan simpoo ya doway segpana et tonggal esay segpan et wada nan esay anghel ay mangbanbantay. Tonggal esay segpan et naisosolat nan ngadan nan simpoo ya doway an-ak din si Israel ay daida nan poon di am-in ay Judio. ¹³ Sagtotlo nan segpan isnan epat ay igid, ay makindaya, makinlaod, makin-amyanan ya makin-abagatan. ¹⁴ San toping ay baked et wada abes nan simpoo ya doway ay pagnadna et tonggal esay pagnad et naisosolat nan ngadan nan simpoo ya doway apostolis nan makwani en Kalnilo.

¹⁵ San anghel ay ninkali ken sak-en et gegen-ana nan pala lokod ay balitok ta lokodena san ili ya nan bakedna ya segpana. ¹⁶ Et san deey ay ili et palipaliso nan kaan-andona, nan kaan-anawana ya nan kaat-atakdagna. Tay linokod san anghel et doway libo ya epat gasot ay kilometro nan kaan-andona et siya abes nan kaan-anawana ya nan kaat-atakdagna. ¹⁷ Linokod gedan san anghel nan baked et nganngani ay pitompoo ay metros nan kaat-atakdagna. Nan metros ay lokod ay inosal san anghel et paliso isnan metros ay iloklokod di ipogaw.

¹⁸ San ili et nasapo is natatanig ay balitok et

mensisilang ay kaneg salming ya nan bakedna et nasapo is nangina ay bato ay makwani en haspe. ¹⁹ Nan simpoo ya doway pegnad di baked et naal-altiyanda isnan nateketeken ay nangina ay menkimkimat ay bato ay naayda. Nan omona ay pegnad et naaltiyen is haspe, nan maikadwa et naaltiyen isnan bato ay makwani en sapiro, nan maikatlo et naaltiyen is kalsedonia, nan maikap-at et naaltiyen is esmeralda. ²⁰ Nan maikalima pay et naaltiyen is sardonika, nan maikan-em et naaltiyen is karnelia, nan maikapito et naaltiyen is krisolito, nan maikawao et naaltiyen is berilo, nan maikasiyam et topasio, nan maikasimpoo et krisoprasio, nan maikasimpoo ya esa et hasinto ya nan maikasimpoo ya doway et amatista nan altina. ²¹ Tonggal esa isnan simpoo ya doway ay segpan et sin-es-a ay perlas nan nasapo ya nan kalsa issan deey ay ili et natatanig ay balitok nan nasapo et mensilsilang ay kaneg salming.

Nan Kanegna Isnan Balo Ay Jerusalem

²² Maid inilak is templo wenno simbaan issan deey ay ili tay nan kinatemplona et si Apo Dios ay manakabalin ya san Kalnilo. ²³ Nan ili gedan ay deey et adina masapol nan silaw di agew ya bowan tay menpat-a gapo isnan silang Apo Dios ya san Kalnilo. ²⁴⁻²⁶ Am-in nan ipogaw isnan batawa et matanggewanda isnan silawna. Ya am-in ay mentolay et iyeyda nan kinabaknangda isnan deey ay ili ay mangipaila isnan layadda. Owen, am-in nan kinabaknang ya kinadayaw isnan nateketeken ay ili et maeyey isnan deey ay ili. Nan deeyday segpan issan deey ay ili et adida

kailiklikep nodi matotokaban ay eng-enggana tay adi kalablalabi isdi. ²⁷ Ya adi polos gedan makasgep isdi nan baken nadalos isnan pangiilan Apo Dios ay kaneg nan menkamkampot ya nan mang-ik-ikkan is kababain tay kedkedeng nan naisolat nan ngadanda isnan liblon di Kalnilo ay nailistaan di matatago ay eng-enggana nan malin ay songgep.

22

¹ Nakwas pay di dat ipailan san anghel nan ginawang ay kad-an di danom ay mang-ited is biyag. Menlengleng nan danomna ay magapgapo isnan tokdowan di mentolay ya nan Kalnilo. ² Men-ay-ayos isnan tangan di kalsa isnan deey ay ili. Isnan sinombangil nan ginawang et wada nan kak-aiw ay mang-ited is biyag. Binowan ay bomgasda isonga mamim simpoo ya doway ay bomgas isnan esay tew-en. Ya nan toboda et daida nan iyag-agas di kaipoipogaw. ³ Isnan deey ay ili et maiwed polos ngawi isnan pangiilan Apo Dios. Tay siya di nan osto ay kad-an Apo Dios ya nan Kalnilo ay mentotolay et am-in ay baan Apo Dios et day-dayawenda siya. ⁴ Iiilaenda nan angasna dapay maisolat nan ngadana isnan kitongda. ⁵ Adi polos kalablalabi isdi isonga adida masapol nan silaw wenna silang di agew tay si Apo Dios nan silawda. Et makitoltolayda ken siya ay eng-enggana.

Nan Somagongan Jesus

⁶ Nakwas di dat kanan san anghel, “Tet-ewa am-in nan naibaga ken sik-a tay awnit matongpal tet-ewa. Et nan Apo tako ay si Apo Dios ay mang-

it-ited isnan Ispiritona isnan mamadtona et siya gedan nan nangibaa ken sak-en ay anghelna ta ipagtekko ken dakayo am-in ay baana nan masapol ay ommat. Et isnan adi kabayag dat tet-ewa ay ommat.”

⁷ Naay nan kalin Jesus. Kanana en, “Dengngenyoy nan kanak. Adi mabayag et somagongak ken dakayo. Et nan am-in ay mangtongpal isnan naisolat isnan naay ay liblo et awnitda men-galalasing.”

⁸ Sak-en si Juan ay nangdengdenge ya nang-il-ila isnan naayda. Idi nakwas ay dinngek ya inilak am-in dana daket menpalintomeng koma isnan sagang san anghel ay nangipail-ila ken sak-en isnan deeyda ta dayawek koma siya. ⁹ Ngem danat kanan, “Adim ikkan sa. Tay masapol ay kedkedeng si Apo Dios is daydayawem tay esangak ay baan Apo Dios ay kanegmo ya kaneg nan iib-am ay mamadton Apo Dios ya nan am-in ay mangtongpal isnan naisolat isnan naay ay liblo.”

¹⁰ Intoloyna ay mangwani en, “Adim igagago nodi ipagtekmo nan inpagtekko ken sik-a ay wada isnan naay ay liblo tay nganngani ay ommat dana.

¹¹ Tay no menlogi dana ay ommat et nan mang-ik-ikkan is ngawi et itoltoloyna ay mang-ikkan is ngawi ya nan mang-ik-ikkan is kababain et itoltoloyna ay mang-ikkan is kababain. Ngem nan gawis ay ipogaw ya nan nadiosan et itoltoloyda ay mang-ikkan is gawis tay daida nan ipogaw Apo Dios ay mang-ik-ikkan isnan laydena.”

¹² Kinwanin Jesus, “Dengngenyoy. Adi mabayag et somagongak ken dakayo ya ikawitko nan iligalok isnan ipogaw et nan inik-ikkan nan wasdin esa

ken daida et siya nan kaneg nan ganabena. ¹³ Sak-en nan nangwada isnan am-in ay wada ya sak-en gedan nan mangkombos isnan am-in.”

¹⁴ Awnit dadama nan gasing nan mangdalos isnan badoda ay naiyalig isnan maowasan di basol tay daida nan wada nan kalebbenganda ay songgep isnan segpan nan deey ay ili ya wada gedan nan kalebbenganda ay mangan isnan begas di kaiw ay mang-ited is biyag. ¹⁵ Ngem adi mabalin ay songgep isdi nan mang-ik-ikkan is ngawi ay kaneg nan mang-ik-ikkan isnan ol-olay ya bomabai ya lomalaki, nan mentala, nan menpatpatey is ipogaw, nan mangpatpateg is sinang didios, nan men-al-allilaw ya nan menkamkam-pot. Am-in nan mang-ik-ikkan is dana et adida makasgep.

¹⁶ Dat menkali si Jesus kasin ay mangwani en, “Sak-en si Jesus ay nangibaa isnan anghelko ta ena ibaga nan naayda ken sik-a tasiyay ipagtekmo gedan isnan mamati ken sak-en ay madagdagop isnan nateketeken ay ili. Sak-en nan tet-ewa ay Apon din si David ya sak-en gedan nan makwani en batakagan.”

¹⁷ “Omali kayo am-in ta maitapi kayo,” kanan nan Ispiriton Apo Dios ya nan ipogawna ay kaiyaligan di awnit asawaen nan Kalnilo.

“Owen, omali kayo,” kanan nan mangdenge isnan naayda. Am-in kayo ay mangkayat et ayayaganda dakayo ta am-in kayo ay maew-ewew et omali kayo koma ta dawatenyo ay ominom isnan danom ay maid bayadna ay mang-ited is biyag.

¹⁸ Sak-en si Juan ay mangwani en am-in kayo ay nangdenge isnan inpagtekko isnan naay ay liblo

et makailanyo ta adiyoy taptapiyan nan insolatko tay no wada nan mangtaptapi et tapiyan abes Apo Dios nan dosana ay kaneg nan ligat ay nakwani isnan naay ay liblo. ¹⁹No wada gedan di mangkaysay isnan naisolat isnan naay ay liblo et kaanen abes Apo Dios nan kalebbengana ay mangkakan isnan begas di kaiw ay mang-ited is biyag ya nan kalebbengana ay songgep isnan ilin Apo Dios ay naibaga isnan naay ay liblo.

²⁰Nan nangipagtek isnan naayda et kankanana en, “Tet-ewa ay nganngani nan somagongak.” Isonga sinongbatak en, “Owen, omalika Apo Jesus.”

²¹Sapay koma ta wada nan badang ya anos Apo Jesus ken datako am-in.

Kalin Apo Dios
New Testament in Kankanay, Northern

copyright © 1984 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kankanay, Northern

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 1984, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Kankanay, Northern

© 1984, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2018-04-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

08554b00-f080-54cf-b131-babceaf06534